

V. MYKOLAIČIO PEDAGOGINĖ IR MOKSLINĖ VEIKLA. KRONIKA IR BIBLIOGRAFIJA

Vladas ŽUKAS

Apie trisdešimt metų V. Mykolaitis-Putinas literatūros mokslo dalykus dėstė Kauno ir Vilniaus universitetuose. Literatūros mokslo darbą jis dirbo Lietuvos TSR Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institute. Jo nuopelnai, rengiant lituanistus, vystant literatūros mokslą mūsų respublikoje labai dideli. Su Lietuvos literatūriniu gyvenimu buvo susijusi visa V. Mykolaičio kultūrinė ir visuomeninė veikla. Literatūros mokslo darbai (monografijos, paskaitos, moksliniai ir populiarūs straipsniai, recenzijos ir kt.) sudaro žymią V. Mykolaičio literatūrinio palikimo dalį.

Kūrybą spausdinti V. Mykolaitis pradėjo 1911 m. Klerikaliniame žurnale „Šaltinis“ tais metais buvo išspausdintas pirmas jo eilėraštis „Vai eičiau, eičiau“. Vėliau V. Mykolaičio kūriniai buvo spausdinami „Ateityje“, „Draugijoje“, literatūriniame žurnale „Vaivorykštė“. 1913 metais „Ateityje“ pasirodė pirmasis V. Mykolaičio kritikos straipsnis „Maironis“. Žurnale „Ateities spinduliai“ (1917, Nr. 8—12) jis paskelbė straipsnį apie lietuvių periodikoje spausdinamus eilėraščius „Pastabos dėl mūsų eiliavimo“.

1917 m. rudenį V. Mykolaitis, lietuvių visuomeninių organizacijų remiamas, išvyko studijuoti į užsienį. 1918 m. kovo 8 d. pradėjo studijas Šveicarijoje, Freiburgo universitete. Studijuodamas V. Mykolaitis gaudavo Amerikos lietuvių stipendiją.

Freiburge V. Mykolaitis studijavo „sistematinę filosofiją, kaip pagrindinę šaką, o filosofijos istoriją ir meno istoriją, kaip pridedamuosius dalykus“¹. Be to, jis klausė prancūzų ir lenkų literatūros paskaitų, lankė filosofijos, meno istorijos ir lenkų literatūros seminarus. Ypač jį domino prof. M. Muninko (Munnynck) dėstomi psichologijos ir estetikos kursai. Jo vadovaujamas, V. Mykolaitis parašė filosofijos daktaro disertaciją „Vladimiro Solovjovo estetika“.

1922 m. baigęs Freiburgo universitetą, V. Mykolaitis grįžo į Lietuvą ir buvo pakviestas į vos pradėjusį veikti Kauno universitetą. 1922—1923

¹ Autobiografija.—Vilniaus Valstybinio universiteto archyvas (toliau trumpinama—VVU archyvas), V. Mykolaičio asmens byla, l. 95.

mokslo metais V. Mykolaitis buvo išsiųstas į Miuncheno universitetą studijuoti literatūros. Čia jis studijavo vokiečių ir prancūzų literatūras, literatūros krypčių ir literatūros stiliaus problemas, estetikos ir metodologijos dalykus („literatūros meno estetiką“ ir „literatūros mokslo sistematiką“)². V. Mykolaitis dalyvavo universiteto profesorių K. Foslerio, F. Munkero ir F. Štricho seminaruose.

1923 m. rugsėjo 1 d. V. Mykolaitis pradėjo dirbti Kauno universiteto Teologijos-filosofijos fakultete visuotinės literatūros katedros docentu. Jo pasiruošimą dirbti universitete teigiamai įvertino Maironio pirmininkaujama komisija, pažymėjusi, kad V. Mykolaitis „yra vienas talentingiausių mūsų jaunųjų poetų ir savo poezijos kūriniams yra pakankamai įrodęs gilų lietuvių kalbos žinojimą ir mokėjimą kūryboje taikyti literatūros estetikos reikalavimus“³. Teologijos-filosofijos fakultete V. Mykolaitis skaitė lietuvių literatūros istoriją⁴ (nuo 1924 m. rudens — visą kursą), įvadą į bendrąją literatūrą, estetikos, lietuvių tautosakos ir kitus dalykus, vadovavo lietuvių literatūros istorijos seminarams. Pirmaisiais darbo metais V. Mykolaicio seminare buvo nagrinėjamos tokios temos, kaip „P. Vaičiaicio poezija“, „J. Mačio-Kėkšto poezija“, „Aušros“ dailioji literatūra, „Apžvalgos“ dailioji literatūra, „Varpo“ dailioji literatūra, „Komizmas V. Pietario raštuose“, „Komizmas lietuvių pasakose“, „Drama ir vaidyba“, „Dramos kūrinių vieningumas“, „Tragizmas ir pasaulėžvalga“, „Žodis ir vaizdas literatūros mene“⁵ ir kt.

1928 metais V. Mykolaitis buvo išrinktas Teologijos-filosofijos fakulteto profesorium.

1929 metais, pasitraukus iš universiteto J. Tumui, dekanu V. Krėvės iniciatyva, Humanitarinių mokslų fakulteto taryba 1929 m. birželio 7 d. išrinko V. Mykolaitį lietuvių ir gimininių tautų kalbos ir literatūros, vėliau — lietuvių literatūros katedros — profesorium. Perėjimą į Humanitarinį fakultetą rašte Teologijos-filosofijos fakulteto vadovybei V. Mykolaitis taip motyvavo: „Šitas mano žingsnis, paruoštas kelerių metų svyravimo ir svarstymo, dabar yra griežtas ir galutinis. Padariau aš jį ne tiek dėl vieno ar antro fakulteto pasirinkimo, kiek dėl kitokių veiksnių, kurie turi lemiančios įtakos ir reikšmės į visą mano literatūrinį darbą, į kurį esu pasiryžęs grįžti“⁶. Po to sekė tokie reikšmingi V. Mykolaicio kūrybos ir gyvenimo faktai, kaip 1932—1933 metais romano „Altorių šešėly“ pasirodymas, o 1935 m. buvo galutinai nutraukti ryšiai su dvasininkų luomu. Perėjęs į Humanitarinį fakultetą, V. Mykolaitis norintiems

² Autobiografija. — VVU archyvas, V. Mykolaicio asmens byla, l. 95.

³ V. Mykolaicio asmens byla, l. 98.

⁴ 1923 m. rudens semestru lietuvių literatūrą ir 1924 m. pavasario semestru kursą „K. Donelaičio kūryba ir XIX a. pirmosios pusės lietuvių poetai“ skaitė Maironis.

⁵ Lietuvos universiteto veikimo apyskaita, 1922.II.16 — 1924.VI.15, K., 1925, p. 47.

⁶ VVU archyvas, V. Mykolaicio asmens byla, l. 106.

pas jį baigti studijas dar kurį laiką skaitė paskaitas ir Teologijos-filosofijos fakultete. Humanitariniame fakultete V. Mykolaitis dėstė lietuvių literatūros istoriją nuo spaudos uždraudimo iki naujausių laikų, literatūros teoriją, stilistiką ir įvairius kitus kursus. Tuos pačius dalykus V. Mykolaitis skaitė, 1940 m. perkėlus Humanitarinį fakultetą į Vilniaus universitetą⁷.

Kauno universitete greta paskaitinio darbo V. Mykolaitis turėjo ir kitų pareigų. 1927—1928 metais jis buvo išrinktas Teologijos-filosofijos, o 1930—1931 m. Humanitarinių mokslų fakulteto sekretorium, 1939 m. — universiteto sekretorium⁸. 1940 m. sausio 1 d. perkėlus Humanitarinį fakultetą į Vilniaus universitetą, V. Mykolaitis kurį laiką (1940.II.26—1940.IX.10) buvo fakulteto dekanu.

1929 metais V. Mykolaitis buvo išrinktas Kultūros muziejaus vedėju. Šis muziejus prie Humanitarinių mokslų fakulteto buvo įsteigtas 1924 m. gegužės 23 d. Jo vedėju iki 1929 m. buvo J. Tumas. Kultūros muziejaus (dar vadinamo Rašliavos muziejumi) uždavinys buvo rinkti Lietuvos istorijos ir lietuvių rašto paminklus: rankraščius, laiškus, autografus, fotografijas ir kt.⁹

Nuo 1927 m. V. Mykolaitis buvo prie Humanitarinių mokslų fakulteto įsteigtos Humanitarinių mokslų ir literatūros draugijos Literatūros skyriaus sekretorium. Be literatūros skyriaus, draugija dar turėjo istorijos, filologijos ir filosofijos skyrius. Literatūros skyriaus pirmininku buvo V. Krėvė, išdininku J. Tumas, nariais — tuo metu Kauno universitete dėstę B. Sruoga, M. Biržiška, S. Čiurlionienė, J. Herbačiauskas, rašytojai L. Gira, A. Vienuolis, F. Kirša, P. Vaičiūnas, Vydūnas, M. Vaitkus. Draugija rūpinosi pasaulinės literatūros vertimu į lietuvių kalbą: parinkdavo vertinus kūrinius, surasdavo vertėjus, rūpinosi vertimų išspausdinimu.

V. Mykolaitis buvo prie Humanitarinių mokslų fakulteto 1930 m. vasario 19 d. įsteigtos Tautosakos komisijos narys. Komisijos pirmininku buvo V. Krėvė, sekretorium — P. Vaičiūnas, nariais — B. Sruoga, E. Volteris, M. Biržiška, P. Skardžius, A. Sabaliauskas ir J. Elisonas. Komisija rūpinosi tautosakos rinkimu, jos tvarkymu, spausdinimu ir tyrinėjimu.

V. Mykolaitis (kartu su profesoriais I. Jonynu ir V. Sezemanu) buvo Humanitarinių mokslų fakulteto leidinių komisijos nariu¹⁰.

⁷ Žr. paskaitų sąrašą šio sąsiuvinio p. 58.

⁸ Rektorius, prorektorius, universiteto sekretorius ir fakultetų dekanai sudarydavo universiteto senatą.

⁹ 1930 m. gale Humanitarinių mokslų fakultetas nutarė Kultūros muziejų perkelti į universiteto biblioteką ir pavesti jį bibliotekos direktoriaus žiniai. Į biblioteką perkeltos muziejaus vedėju dar kurį laiką buvo V. Mykolaitis.

¹⁰ Vytauto Didžiojo universiteto 1937 m. pavasario semestro kalendorius, K., 1937, p. 192.

V. Mykolaitis oponavo Kauno universitete apgintoms filologijos mokslų daktaro disertacijoms: 1929 metais J. Griniaus disertacijai „O. V. Milašius — poetas“, 1936 m. J. Baldžiaus (Baldausko) disertacijai „Pirktinės vestuvės“, 1939 m. V. Maciūno disertacijai „Lituanistinis sąjūdis XIX a. pradžioje“¹¹.

Dirbdamas Kauno universitete, V. Mykolaitis išleido keletą stambių literatūros mokslo veikalų: „Naujosios lietuvių literatūros“ 1-ąjį tomą (1936), monografiją „Vydūno dramaturgija“ (1935), straipsnių ir paskaitų rinkinį „Literatūros etiudai“ (1937), išspausdino kelias dešimtis straipsnių ir knygų recenzijų. Be paminėtų darbų, V. Mykolaitis ruošė spaudai keletą kitų stambių literatūros mokslo veikalų. Humanitarinių mokslų fakultetas vadovėlių ir mokslo monografių serijoje buvo numatęs išleisti tokias V. Mykolaičio knygas: „Naujosios lietuvių literatūros“ 2-asis tomas, „Literatūros meno kryptys“, „Literatūros mokslo metodologija“, „Literatūros etiudai“ (2-asis ciklas), „Vincio Krėvės kūryba“¹². Daugumas literatūros mokslo darbų rankraščių ir paskaitų konspektų žuvo Vilniuje karo laiku, 1944 metais.

Platų literatūros darbą V. Mykolaitis dirbo už universiteto ribų. 1924—1936 metais (iki 6-jo nr. imtinai) jis redagavo klerikalinės krypties mokslinį-literatūrinį žurnalą „Židynys“. V. Mykolaitis buvo „Lietuviškosios enciklopedijos“ lietuvių ir baltarusių literatūros skyrių redaktoriūm¹³. Lietuvos Rašytojų draugijai 1935 m. kovo 14 d. nutarus leisti „Literatūros metraštį“, jo redagavimas buvo pavestas V. Mykolaičiui kartu su B. Sruoga ir L. Gira¹⁴. („Literatūros metraštis“ nepasirodė.) V. Mykolaitis redagavo literatūros, meno ir kultūros žurnalą „Dienovidis“ (1938, Nr. 1—10). Į redakcinę kolegiją įėjo P. Cvirka, J. Šimkus, B. Brazdžionis ir A. Vaičiulaitis.

V. Mykolaitis dalyvavo kūrybinėse organizacijose, įvairiose komisijose. 1925 metais jis buvo Lietuvių meno draugijos sekretorium. V. Mykolaitis įėjo (1931) į Valstybės teatro repertuaro komisiją¹⁵. 1933—1937 metais buvo Lietuvių Rašytojų draugijos pirmininku, o ir vėliau buvo renkamas jos valdybos nariu. 1939 m. kovo 13 d. prie Rašytojų draugijos buvo įkurta kritikų sekcija. Jos vadovu buvo išrinktas V. Mykolaitis¹⁶. 1935 m. buržuazinės Lietuvos vyriausybės įsteigtos valstybinės premijos žiuri komisijose Lietuvių Rašytojų draugijai keletą metų atstovavo V. Mykolaitis.

¹¹ Disertacijų recenzijos šiuo metu nežinomos.

¹² „V. D. Universiteto žinios“, 1938, Nr. 3—4, p. 54.

¹³ Lietuviškoji enciklopedija. Prospektas, K., „Spaudos fondas“, [1932], p. 3.

¹⁴ „Literatūros naujienos“, 1935, kovo 15, Nr. 6.

¹⁵ „Naujoji romuva“, 1931, Nr. 39, p. 941.

¹⁶ „Lietuvos aidas“, 1939, kovo 17, Nr. 123.

Studentams ir visuomenei įvairiomis progomis V. Mykolaitis skaitė nemažai viešų paskaitų. Nurodysime keletą. 1923 m. rudens semestre skaitė paskaitą „Menas ir etika“. Per Maironio jubiliejaus minėjimą Valstybės teatre 1932 m. spalio 24 d. V. Mykolaitis skaitė paskaitą „Visuomeninis Maironio kūrybos pagrindas“, o minint vienerias J. Tumo-Vaižganto mirties metines (1934 m. balandžio 29 d.)— „Vaižganto veiklus lietuvis ir jo darbas“. V. Mykolaitis kurį laiką vadovavo literatūros skyriui Lietuvos radiofone. Per radiją 1934 m. spalio 14 d. V. Mykolaitis skaitė paskaitą „Ar neįdomi mūsų literatūra?“, o spalio 20 d.— „Svarbesnieji mūsų literatūros istorijos momentai“¹⁷. Valstybės teatro 15 metų sukaktuvių minėjime V. Mykolaitis skaitė pranešimą „Mūsų dramos teatras ir dramaturgija“, Lietuviškos kultūros kongrese 1935 m. kovo 5 d.— „Mūsų literatūros ugdymo problemos“. Per radiją 1937 m. vasario 20 d. skaitė paskaitą, skirtą A. Puškino šimtųjų mirties metinių jubiliejui paminėti. Aktoriaus ir režisieriaus K. Glinskio 30 metų scenos veiklai paminėti skirtame posėdyje Valstybės teatre 1937 m. gegužės 11 d. skaitė pranešimą „Vaidybos menas ir Konstantinas Glinskis“. Lietuvių Rašytojų draugijos 1938 metais suruoštame Vydūno 70 metų jubiliejaus minėjime V. Mykolaitis skaitė paskaitą apie Vydūną, o 1939 m. gruodžio 3 d. Vytauto Didžiojo universitete Kaune įvykusiame literatūros vakare skaitė paskaitą „Poetika ir kūryba“.

V. Mykolaitis paskaitų apie lietuvių literatūrą yra skaitęs ir už Lietuvos ribų: 1931 m. vasario 28 d. Pabaltijo valstybių spaudos parodos proga Rygoje skaitė paskaitą apie lietuvių literatūrą, o 1935 m. birželio 29—30 d. įvykusiame estų, latvių ir lietuvių vienybės kongrese Rygoje skaitė paskaitą „Tautinė idėja lietuvių literatūroje“.

Daugumas visuomenei skirtų V. Mykolaičio paskaitų buvo išspausdinta.

Naujas V. Mykolaičio pedagoginės ir mokslinės veiklos etapas prasidėjo 1940 m., atkūrus Lietuvoje tarybinę santvarką. V. Mykolaitis buvo paskirtas Humanitarinio fakulteto lietuvių kalbos ir literatūros seminaro vedėju. 1941 m. kovo 1 d. Lietuvos TSR Švietimo liaudies komisaras patvirtino jį Vilniaus universiteto romanų kalbų ir literatūrų katedros vedėju. 1940—1941 akademisiais metais V. Mykolaitis skaitė lietuvių literatūros istoriją nuo spaudos draudimo laikų, naujosios liet. literatūros istoriją, epizodinius kursus („Literatūros kryptys“, „V. Krėvės kūryba“).

1941 m. pradžioje buvo įsteigta Lietuvos TSR Mokslų akademija, tų metų balandžio 9 d. V. Mykolaitis buvo išrinktas akademiku ir paskirtas Lietuvių literatūros instituto direktorium.

Mokslinį ir pedagoginį darbą sužlugdė prasidėjusi hitlerinė okupacija. Kurį laiką veikęs Vilniaus universitetas,— jame lietuvių literatūros isto-

¹⁷ „Ateities spinduliai“, 1934, Nr. 11, p. 247.

rijos paskaitas skaitė ir V. Mykolaitis,— 1943 m. kovo 17 d. hitlerinių okupantų buvo uždarytas. Buvo uždaryta ir Mokslų akademija. Mokslinio darbo V. Mykolaitis nenutraukė ir uždarius universitetą: jis rašė dar prieš karą pradėtą „Lietuvių literatūros istorijos“ 2-ąją dalį. (Didžiojo šio rankraščio dalis žuvo.)

1944 m. liepos mėn. išvadavus Vilnių, tų metų rudenį, buvo atkurtas universitetas, organizuotas Istorijos-filologijos fakultetas. Į universitetą sugrįžo V. Mykolaitis. 1944 m. gruodžio 1 d. jis buvo paskirtas Istorijos-filologijos fakulteto profesorium ir lietuvių literatūros katedros vedėju. 1945 m. rugsėjo 1 d. nuo tų pareigų buvo atleistas ir paskirtas to paties fakulteto visuotinės literatūros katedros vedėju. 1946 m. spalio 1 d. nuo visuotinės literatūros katedros vedėjo pareigų buvo atleistas, paliekant jos profesorium. Tuo pat metu V. Mykolaitis dirbo ir lietuvių literatūros katedroje, dėstydamas lietuvių literatūrą. Nuo 1947 m. rugsėjo 30 d. V. Mykolaitis vėl skiriamas lietuvių literatūros katedros vedėju (iki 1949 m. rugpiučio 30 d.), vėliau — jos profesorium.

Pokario metais V. Mykolaitis dėstė senosios lietuvių literatūros istoriją, naujosios lietuvių literatūros istoriją, mokslinio darbo metodiką, visuotinės literatūros istoriją (viduramžius, renesansą, šviečiamąjį laikotarpį), spekursus („K. Donelaitis“, „Žemaitė“, „Maironis“, „Lazdynų Pelėda“, „P. Cvirka“, „A. Mickevičius ir lietuvių literatūra“).

Didelės reikšmės studentams lituanistams turėjo V. Mykolaičio lietuvių literatūros specseminarai, skirti K. Donelaičio, Žemaitės ir kitų rašytojų kūrybai, tarybinės lietuvių literatūros problemoms nagrinėti. V. Mykolaitis vadovavo aspirantų lituanistų kandidatiniams disertacijoms, opo- navo septyniolikai Vilniaus universitete apgintų filologijos mokslo kandidatinių disertacijų.

Vilniaus universitete V. Mykolaitis pastoviai dirbo iki 1953 m. pavasario semestro pabaigos, kai dėl pablogėjusios sveikatos ir naujų kūrybinių sumanymų (rašė romaną „Sukilėliai“) išėjo vieneriems metams atostogų. Nuo 1954 m. rugsėjo 1 d. V. Mykolaitis iš universiteto išėjo, tačiau liko mokslinių tarybų nariu, aspirantų vadovu, disertacijų oponentu. Istorijos ir filologijos fakulteto mokslinių laipsnių teikimo tarybos nariu V. Mykolaitis buvo iki mirties.

Lygiagrečiai mokslinį darbą V. Mykolaitis dirbo Lietuvos TSR Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institute. Nuo 1945 m. gegužės 1 iki 1946 m. vasario 23 d. jis buvo Lietuvių literatūros instituto direktorium, nuolatinio instituto mokslinės tarybos nariu, aspirantų vadovu.

Pokario metais V. Mykolaitis rašė stambų veikalą „Naujoji lietuvių literatūra (XX amžius)“. 1946 m. mokslinio darbo ataskaitoje¹⁸ V. My-

¹⁸ Lietuvos TSR Mokslų akademijos archyvas, F 1, ap. 2, Nr. 34, l. 22.

kolaitis pažymėjo, kad yra parašęs apie 1904—1918 metų laikotarpio poetus M. Gustaitį, L. Girą, M. Vaitkų ir beletristus bei dramaturgus A. Vienuolį, Dobilą, K. Puidą. Be to, yra parašęs 1918—1940 m. laikotarpio skyrius: „Pirmasis didysis karas ir jo padariniai“ ir „Literatūrinė to laikotarpio spauda“¹⁹. Vėliau V. Mykolaitis dalyvavo, kolektyviai rašant akademinę „Lietuvių literatūros istoriją“ ir buvo vienas jos autorių. „Lietuvių literatūros istorijai“ V. Mykolaitis parašė skyrių apie K. Donelaitį. V. Mykolaitis redagavo lietuviškos knygos 400 metų jubiliejui skirtą Mokslų akademijos leidinį „Senoji lietuviška knyga“ (K., 1947), parašė darbą „Pirmoji lietuviška knyga“ (1948 m. išleista atskiru leidiniu) ir mokslinį straipsnį „Literatūriniai elementai Mažvydo ir jo amžininkų raštuose“. V. Mykolaitis parašė mokslo darbų apie K. Donelaitį, A. Baranauską, Žemaitę, Maironį, tyrinėjo A. Mickevičiaus kūrinių lietuvišką tematiką, jo kūrinių vertimus ir įtaką lietuvių literatūrai, A. Puškino kūrybą ir kt. V. Mykolaitis dalyvavo Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos („Žinijos“) veikloje, 1959 m. buvo Tarybinės lietuviškos enciklopedijos literatūros ir kalbos skyriaus redakcinės kolegijos narys.

Su literatūros darbu susijęs ir V. Mykolaičio dalyvavimas Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos veikloje: buvo jos valdybos nariu, dalyvavo kritikos sekcijos darbe, 1949—1955 m. priklausė „Pergalės“ redakcinei kolegijai.

V. Mykolaitis dalyvavo Vilniaus universiteto, Mokslų akademijos, Lietuvių kalbos ir literatūros instituto mokslinėse konferencijose, pasitarimuose, jubiliejinėse komisijose, perskaitė nemažai paskaitų literatūros klausimais visuomenei. Lietuvos TSR Mokslų akademijos 1-oje sesijoje V. Mykolaitis skaitė pranešimą „Literatūrinis sąjūdis Vilniaus spaudoje po 1904/5 m.“. 1945 m. jis buvo įtrauktas į jubiliejinę komisiją Žemaitės 100 metų nuo gimimo suakadėčiai paminėti²⁰ ir tais metais Vilniaus universitete įvykusiame rašytojos metinių minėjime skaitė pranešimą „Žemaitės liaudiškumas“. Jis įėjo į lietuviškos knygos 400 metų jubiliejui paminėti komitetą²¹. 1947 m. gegužės 27 d. Vilniaus universiteto mokslinėje konferencijoje skaitė paskaitą „Literatūriniai elementai senuose lietuvių raštuose“, 1947 m. rugpiūčio 15 d.—Vilniaus Valst. pedagoginio instituto studentams — „Pirmųjų lietuviškų spaudinių reikšmė literatūrai“. Mokslų akademijos visuotinio susirinkimo 5-oje sesijoje (1947.XII.8), skirtoje pirmosios lietuviškos knygos 400 metų jubiliejui paminėti, skaitė pranešimą „Pirmoji lietuviška knyga“²². Vidurinių mokyklų mokytojams Vilniuje (1947.IV.1 ir 2) skaitė paskaitas apie XIX a. lietuvių literatūrą.

Jubiliejinėje Mokslų akademijos sesijoje, skirtoje Spalio revoliucijos 30-čiui, skaitė pranešimą „Didžioji Spalio socialistinė literatūra ir lietuvių

¹⁹ To darbo mašinraštis (270 p.) yra Lietuvių k. ir lit. institute.

²⁰ „Tarybų Lietuva“, 1945, balandžio 1.

²¹ „Tarybų Lietuva“, 1946, balandžio 4.

²² Lietuvos TSR Mokslų akad. žinytas, kn. 2, 1948, p. 50—67.

literatūra“, o Mokslų akademijos darbuotojams — „Literatūros reikšmė tautų draugystės ugdymui“ (1947.VI.4).

V. Mykolaitis dalyvavo 1948 m. vasario 28 — kovo 8 dienomis Maskvoje įvykusioje lietuvių literatūros dekadoje ir Maskvos universitete skaitė paskaitą apie pagrindines lietuvių literatūros vystymosi gaires²³.

1948 m. gegužės 15—22 d. V. Mykolaitis buvo nuvykęs į jubiliejinę Ališero Navoji konferenciją Taškente. Grįžęs Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijoje V. Mykolaitis skaitė paskaitą apie Ališerą Navojį ir Uzbekistaną.

Svenčiant A. Mickevičiaus 150-ąsias gimimo metines, V. Mykolaitis perskaitė keletą paskaitų apie poeto kūrybą ir jos ryšius su lietuvių literatūra. Lietuvių literatūros instituto konferencijoje (1948.XII.23) skaitė pranešimą „Adomo Mickevičiaus kūrinių vertimai į lietuvių kalbą“. Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijoje — „Adomas Mickevičius ir Lietuva“ (1948.XII.30).

1948 m. liepos 21—22 dienomis lietuvių kalbos ir literatūros mokytojų kursuose Vilniuje V. Mykolaitis skaitė paskaitas apie XIX a. pirmosios pusės lietuvių literatūrą. Jis įėjo į 1948 m. pabaigoje sudarytą Respublikinį jubiliejinį komitetą A. Puškino gimimo 150 metų jubiliejui paminėti. Jubilėjaus dienomis paskaitą „A. Puškinas ir lietuvių literatūra“ V. Mykolaitis skaitė Vilniaus universitete (1949.V.26), Mokslų akademijos visuomeninių mokslų sesijoje (1949.VI.3), Vilniaus Filharmonijos salėje (1949.V.31).

Paskaitą „Tarybinė literatūra ir tautų draugystė“ V. Mykolaitis skaitė Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijoj (1949.XI.13), Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakultete (1949.XI.18), Kaune (1949.X.23), Knygų rūmuose (1949.XII.16).

1950 m. gegužės 31 d. jis Vilniaus universiteto dėstytojų mokslinėje konferencijoje skaitė pranešimą „Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos poveikis lietuvių literatūrai“, 1952 m. kovo 21 d. Istorijos-filologijos fakulteto personalo mokslinėje konferencijoje — „N. V. Gogolis ir lietuvių literatūra“. V. Mykolaitis skaitė pranešimus 1955 m. Universitete įvykusiame K. Donelaičio 175-ųjų gimimo metinių minėjime ir 1962 m. lapkričio 1 d. Valstybiniame akademiniam dramos teatre Maironio 100-ųjų gimimo metinių minėjime.

Nuo 1953 m., pablogėjus sveikatai, be to, pradėjus darbą prie stambesnių grožinės literatūros kūrinių, V. Mykolaičio mokslinė veikla susiaurėjo. Per paskutinius kelerius metus V. Mykolaitis redagavo savo „Raštų“ daugiatomį leidinį (8-asis tomas apėmė literatūros mokslo ir kritikos darbus) ir rašė „Atsiminimus“.

²³ «Правда», 1948, 3 марта.

V. Mykolaičio pedagoginio ir literatūros mokslo darbų apimtį ir tematiką detaliau apibūdina dedamas jo skaitytų literatūros kursų, vadovautų disertacijų, kandidatinių disertacijų recenzijų sąrašai, spausdintų darbų ir straipsnių bibliografija.

ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ И НАУЧНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В. МИКОЛАЙТИСА. ХРОНИКА И БИБЛИОГРАФИЯ

Владас ЖУКАС

Резюме

Проф. В. Миколайтис читал курс литературы в Каунасском (1923—1939) и Вильнюсском (1940—1943, 1944—1953) университетах. Он преподавал историю литовской литературы (циклы лекций по древней литовской литературе, литовской литературе с 1864 по 1904 гг., литературе 1905—1917 гг., литературе буржуазного периода), а после второй мировой войны — историю всемирной литературы (средние века, эпоха Возрождения, классицизм). Читал также теорию литературы, эстетику, методологию литературы, стилистику, фольклор, историю критики, литовской драматургии и другие курсы. Большое значение имели эпизодические курсы, посвященные литовским писателям К. Донелайтису, Жемайте, Лаздину Пеледе, Вайжгантасу, Видунасу, В. Креве, польскому классику А. Мицкевичу и др.

С 1941 г. В. Миколайтис работал в Институте литовской литературы АН Литовской ССР, несколько лет был его директором, затем сотрудником Института литовского языка и литературы.

В. Миколайтису принадлежит большое число литературоведческих трудов — монографий, научных и популярных статей, рецензий и т. д. Наиболее значительными литературоведческими работами являются «Новая литовская литература» (т. I, 1936), исследование «Драматургия Видунаса» (1935), сборник статей «Литературные этюды» (1937), оставшаяся неопубликованной вторая часть «Истории литовской литературы», статьи о творчестве В. Креве, Й. Тумаса-Вайжгантаса, Людаса Гиры. В послевоенные годы В. Миколайтис участвовал в создании «Истории литовской литературы», издаваемой Институтом литовского языка и литературы. Он изучал проблемы древней литовской литературы, напечатал работу «Первая литовская книга» (1948), несколько работ о творчестве К. Донелайтиса, кроме того, статьи о А. Страздасе, А. Баранаускасе, Жемайте, Майронисе и др. В. Миколайтис исследовал проблемы литературных связей и влияний. Его особенно интересовала литовская тематика в творчестве А. Мицкевича, переводы его произведений на литовский язык, влияние на литовскую литературу. В 1949 и 1955 гг. отдельными изданиями вышли две работы В. Миколайтиса о творчестве А. Мицкевича. В. Миколайтис написал статьи о переводах произведений А. Пушкина, Н. Гоголя на литовский язык

и влиянии их творчества на литовскую литературу. Важнейшие литературоведческие работы В. Миколайтиса вошли в восьмой том его «Сочинений».

В течение многих лет проф. В. Миколайтис руководил работой над диссертациями по литературоведению в Вильнюсском университете, был оппонентом при защите диссертаций, выступал с докладами на научных конференциях в Вильнюсском университете и Академии наук, в Институте литовского языка и литературы, читал лекции для учителей и широкой общественности, публиковал статьи по актуальным вопросам литературы в периодической печати.

Более детальную картину научной и педагогической деятельности В. Миколайтиса дают приложенные к статье списки читавшихся им литературных курсов и рецензий на диссертации, а также библиография его научных трудов и популярных статей.

DIE PÄDAGOGISCHE UND WISSENSCHAFTLICHE TÄTIGKEIT VON V. MYKOLAITIS. CHRONIK UND BIBLIOGRAPHIE

Vladas ŽUKAS

ZUSAMMENFASSUNG

Der Akademiker Professor V. Mykolaitis las Literatur an der Universität Kaunas (1923—1939) und Vilnius (1940—1943; 1944—1953). Er hielt Vorlesungen über die Geschichte der litauischen Literatur (Vorlesungszyklen: die älteste litauische Literatur, die litauische Literatur von 1864—1904, die Literatur von 1905—1917, die Literatur von 1918—1940). Nach dem 2. Weltkrieg las er Geschichte der Weltliteratur (Mittelalter, Renaissance, Klassizismus). V. Mykolaitis las auch Kurse über die Literaturtheorie, Ästhetik, Literaturmethodologie, Stilistik, Volksdichtung, Geschichte der Kritik, Dramaturgie. Eine große Bedeutung hat die von V. Mykolaitis gelesenen episodischen Kurse über die litauischen Schriftsteller: K. Donelaitis, Zemaitė, Lazdynų Pelėda, Maironis, Vaižgantas, Vydūnas, V. Krėvė, P. Cvirka und polnischen Dichter A. Mickiewicz.

Seit 1941 war V. Mykolaitis im Literaturinstitut der Akademie der Wissenschaften tätig, einige Jahre war er sein Direktor. Nach der Reorganisation des Instituts wirkte er im Institut für litauische Sprache und Literatur.

V. Mykolaitis hat viele literaturwissenschaftliche Arbeiten geschrieben (Monographien, wissenschaftliche und populärwissenschaftliche Artikel, Rezensionen). Die wichtigsten literaturwissenschaftlichen Arbeiten von V. Mykolaitis sind: „Die neue litauische Literatur“ (Bd. I, 1936), Untersuchung „Dramaturgie von Vydūnas“ (1937), Sammlung „Literarische Etüden“ (1937), „Geschichte der litauischen Literatur“ 2 T. (ungedruckt),

Artikel über das Schaffen von V. Krėvė, J. Tumas-Vaižgantas, Liudas Gira.

In den Nachkriegsjahren nahm V. Mykolaitis an dem vom Institut für litauische Sprache und Literatur herausgegebenen Werk „Geschichte der litauischen Literatur“ Anteil. Er forschte Probleme der ältesten litauischen Literatur. 1948 gab er das Werk „Das erste litauische Buch“ heraus, veröffentlichte einige wissenschaftliche Beiträge zum Schaffen von K. Donelaitis, A. Strazdas, A. Baranauskas, Žemaitė, Maironis und anderen. V. Mykolaitis forschte die Fragen der Literaturbeziehungen und Einflüsse. Ihn interessierte die litauische Thematik im Schaffen von A. Mickiewicz, sein Einfluß auf die litauische Literatur, die Übersetzung seiner Werke ins Litauische. 1949—1955 erschienen zwei Arbeiten von V. Mykolaitis über A. Mickiewicz. V. Mykolaitis verfaßte die Arbeit über die Übertragung der Puschkin- und Gogolwerke ins Litauische und deren Echo in der litauischen Literatur. Die wichtigsten in den Nachkriegsjahren geschriebenen literaturwissenschaftlichen Arbeiten sind in dem 8. Band seiner Werke veröffentlicht.

V. Mykolaitis war wissenschaftlicher Betreuer vieler junger Literaturwissenschaftler, trat als Gutachter bei der Verteidigung der Dissertationen auf, hielt Vorträge in der Universität, in der Akademie der Wissenschaften, in den Konferenzen im Institut für litauische Sprache und Literatur, las Vorlesungen den Lehrern und der Öffentlichkeit, schrieb zu den aktuellen Fragen der Literatur in den Zeitungen.

Einen tieferen Einblick über die pädagogische und wissenschaftliche Tätigkeit von V. Mykolaitis gibt das beigefügte Verzeichnis der gelesenen Literaturkurse, Beurteilungen der Dissertation und die Bibliographie der gedruckten wissenschaftlichen Arbeiten und populärwissenschaftlichen Artikel.

V. Mykolaicio dėstyti literatūros kursai

Sudarant V. Mykolaicio dėstyty literatūros kursų tematinį-chronologinį sąrašą, buvo remtasi Kauno universiteto Teologijos-filosofijos ir Kauno bei Vilniaus universitetų Humanitarinių mokslų fakultetų spausdintais paskaitų tvarkaraščiais, „V. D. U. kalendoriais“ (1934—1939), Kauno universiteto veiklos apyskaitomis, periodikoje išspausdintais paskaitų tvarkaraščiais. Taip pat buvo panaudota archyvinė medžiaga: Vilniaus universiteto lietuvių literatūros katedros posėdžių protokolai (1950, 1952—1953 m. profesoriaus paskaitų planai, užrašai), buvusių studentų studijų knygelės, paskaitų konspektai ir kiti šaltiniai. Ne visais atvejais pavyko nustatyti spekursų tematiką. Gali būti, kad paskaitų lentelėje yra netikslumų ir spragų. (Ne apie visas pokario metu skaitytas paskaitas surasta autentiškų šaltinių.)

Skaityty kursų pavadinimai imti iš šaltinių.

Moksl. metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Valan- dų skaičius	Pastabos
1923—1924	rudens	Lietuvių literatūra	2	
		Įvadas į bendrąją literatūrą	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
	pavasario	Lietuvių literatūra nuo „Aušros“ lai- kotarpio	2	
		Įvadas į bendrąją literatūrą	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
1924—1925	rudens	Lietuvių literatūros istorija. Kudirka ir varpininkai	3	
		Literatūros krypčių estetišiai pagrindai	1	
		Estetikos istorija	1	
		Lietuvių literatūros istorijos pratybos	1	
	pavasario	Lietuvių literatūra. Varpininkai, Mai- ronis	3	
		Estetika	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
1925—1926	rudens	Lietuvių literatūra. (Vilniaus universi- teto periodas)	2	
		Lietuvių tautosakos menas	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
	pavasario	Lietuvių literatūros istorija	2	
		Lietuvių tautosaka	1	
		Vydūnas	1	
		Lietuvių literatūros dėstymo metodika	1	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
1926—1927	rudens	Lietuvių literatūros istorija	3	
		Įvadas į bendrąją literatūrą	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	2	
	pavasario	Lietuvių literatūros istorija	3	
		Įvadas į bendrąją literatūrą	2	
		Lietuvių literatūros istorijos pratybos	1	
1927—1928	rudens	Lietuvių literatūra	3	
		Estetika	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
	pavasario	Lietuvių literatūros istorija (XIX šimt.)	2	
		Naujoji lietuvių literatūra	1	
		Estetika	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	

Mokslo metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Valan- dų skaičius	Pastabos
1928—1929	rudens	Lietuvių literatūros istorija. (Spaudos draudimo laikotarpis)	2	
		Naujoji lietuvių literatūra	1	
		Lietuvių tautosaka	2	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
	pavasario	Lietuvių literatūros istorija	2	
		Naujoji lietuvių literatūra	1	
		A. Mickevičiaus kūryba	1	
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
1929—1930	rudens	Lietuvių literatūros istorija	1	Teologijos-filosofijos fakultete
		Įvadas į bendrąją literatūrą	2	
		Lietuvių literatūros seminaras	1	
		Poaušrinės lietuvių literatūros istorija	3	
		Vydūnas ir jo kūryba	2	
	pavasario	Lietuvių literatūros seminaras	2	Humanitarinių mokslų fakultete
		Lietuvių literatūros istorija	1	
		Įvadas į bendrąją literatūrą	2	
		Lietuvių literatūros seminaras	1	
		Poaušrinės lietuvių literatūros istorija	3	
1930—1931	rudens	Lietuvių literatūros istorija	4	Teologijos-filosofijos fakultete
		Lietuvių literatūros pratybos	1	
		Naujosios lietuvių literatūros istorija	3	
		Literatūrai tirti metodai	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujoji lietuvių literatūra	3	Humanitarinių mokslų fakultete
		Poetika	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
1931—1932	rudens	Draudžiamąjo laikotarpio lietuvių literatūra	3	Tvarkaraštyje V. Mykoliaičio pasakaitos pažymėtos, tačiau 1931 m. rugpjūčio — gruodžio mėn. jis gydėsi Prancuzijoje, Niocaje, tad skaityti pasakaitų negalėjo
		Lietuvių dramaturgija	2	
		Lietuvių naujesniosios literatūros seminaras	2	
	pavasario	Draudžiamąjo laikotarpio lietuvių literatūra	3	
		Lietuvių dramaturgija	2	
		Lietuvių naujesniosios literatūros seminaras	2	

Mokymo metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Valandų skaičius	Pastabos
1932—1933	rudens	Naujosios lietuvių literatūros istorija	3	
		Stilistika	1	
		Maironis, jo gyvenimas ir kūryba	1	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Lietuvių literatūros proseminaras (literatūriniai nagrinėjimai)	1	
	pavasario	Naujosios lietuvių literatūros istorija	3	
		Stilistika, II dalis	1	
		V. Krėvės kūryba	1	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	1	
1933—1934	rudens	Naujosios lietuvių literatūros istorija	3	
		Literatūros mokslo metodologija	1	
		V. Krėvės kūryba	1	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
	pavasario	Naujosios lietuvių literatūros istorija	3	
		Literatūros meno stiliai ir kryptys	1	
		V. Krėvės kūryba (tesinys)	1	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
1934—1935	rudens	Lietuvių literatūros istorija nuo spaudos uždraudimo	3	
		Naujoji lietuvių literatūra	1	
		Poetika	1	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
	pavasario	Poaušrinės literatūros istorija	3	
		Stilistika	1	
		Estetizmas ir neoromantizmas naujoje lietuvių literatūroje	1	
		Lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Lietuvių literatūros seminaras	2	
1935—1936	rudens	Poaušrinės literatūros istorija	3	
		Nepriklausomos Lietuvos literatūra	2	
		Lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujosios lietuvių literatūros istorija	3	
		Nepriklausomos Lietuvos literatūra	2	
		Lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Lietuvių literatūros seminaras	2	

Moksl. metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Valan- dų skaičius	Pastabos
1936—1937	rudens	Naujoji lietuvių literatūra	2	
		Draudžiamąjo laikotarpio periodinė spauda	1	
		Literatūros teorija	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujosios lietuvių literatūros istorija	2	
		Periodinė spauda ir jos vaidmuo literatūroje	2	
		Stilistika	1	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
1937—1938	rudens	Naujosios lietuvių literatūros istorija	2	
		Vincas Krėvė	1	
		Literatūros meno kryptys	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujoji lietuvių literatūra	2	
		Lietuvių dailiosios prozos raida	1	
		Literatūros mokslo metodologija	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
1938—1939	rudens	Naujosios lietuvių literatūros istorija (bendrasis kursas)	2	
		Lietuvių lyrikos raida	2	
		Lietuvių spauda po 1904 m.	1	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujosios lietuvių literatūros istorija	2	
		Lietuvių literatūra po didžiojo karo	2	
		Lietuvių kritikos apžvalga	1	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
1939—1940	rudens	Naujoji lietuvių literatūra	1	
		Draudžiamąjo laikotarpio lietuvių literatūra	2	
		Literatūros teorija	2	
		Naujosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	

Moksl. metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Vai- dan- dų skaičius	Pastabos
1939–1940	pavasario	Poaušrinė literatūra	2	
		Naujoji lietuvių literatūra	1	
		Literatūros teorija (tesinys)	2	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
1940–1941	rudens	Lietuvių literatūra nuo spaudos graži- nimo [iki didžiojo karo]	2	
		Naujausioji lietuvių literatūra	1	
		Literatūros kryptys	2	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Lietuvių literatūra po spaudos gra- žinimo	2	
		Naujoji lietuvių literatūra	1	
1941–1942	rudens	V. Krevės kuryba	1	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujoji lietuvių literatūra. Nepriklausomos Lietuvos literatūra	2	
		Lietuvių lyrikos raida	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
		Nepriklausomos Lietuvos literatūra (tesinys)	2	
	pavasario	Vaižganto kuryba	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
1942–1943	rudens	Naujosios lietuvių literatūros istorija (draudžiamasis laikotarpis)	2	
		Formos problemos naujoje lietuvių li- teratūroje	2	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Naujosios lietuvių literatūros istorija (tesinys)	2	1943 m. kovo 17 d. Vilniaus universite- tas hitlerinių oku- pantų buvo užda- rytas
		Maironis (epizodinis kursas)	2	
		Naujosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros prose- minaras	2	
			2	

Mokslų metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Valan- dų skaičius	Pastabos
1944—1945	rudens	Senoji lietuvių literatūra (XVI—XVIII a.)	2	
		Naujoji lietuvių literatūra	2	
		Senosios lietuvių literatūros seminaras	2	
		Naujosios lietuvių literatūros specseminaras	2	
1944—1945	pavasario	Senosios lietuvių lit. istorija (XVIII a.)	2	
		K. Donelaitis	2	
		Senosios lietuvių literatūros proseminaras	2	
1945—1946	rudens	Senosios lietuvių literatūros istorija	2	3-jo sem. stud.
		Senosios lietuvių literatūros istorija	1	5-jo sem. stud.
		Visuotinės literatūros istorija (viduramžiai, renesansas)	2	1 val. teorijos ir 1 val. pratybų
	pavasario	Mokslinio literatūros darbo metodika	2	
		Senosios lietuvių literatūros istorija	2	Kai kuriose studijų knygtėse sutinkamas kursas „Eiliavimo teorija“ (2 val.)
		Vakarų Europos literatūros istorija (klasicizmas)	4	ir eiliavimo teorijos proseminaras.
1946—1947	rudens	Senosios lietuvių literatūros istorija	2	V. Mykolaitis
		Vakarų Europos literatūros istorija (švietimo amžius)	4	1946 m. darbo ataskaitoje jį nenurodė
		Senosios lietuvių literatūros seminaras	2	
	pavasario	Senosios lietuvių literatūros istorija	2	
		Vakarų Europos literatūros istorija	4	
		Senosios lietuvių literatūros seminaras	2	
1947—1948	rudens	Naujoji lietuvių literatūra	4	
		Lietuvių literatūros speckursas	2	
	pavasario	Lietuvių literatūros istorija	4	
		Lietuvių literatūros speckursas	2	
		Lietuvių literatūros seminaras	2	

Mokslo metai	Semestras	Dalyko pavadinimas	Valan- dų skaičius	Pastabos
1948—1949	rudens	A. Mickevičius ir lietuvių literatūra	2	
	pavasario	Zemaitės kūryba Lietuvių literatūros specseminaras	2 2	
1949—1950	rudens	K. Donelaitis ir jo kūryba	2	
		Lietuvių literatūros specseminaras (K. Donelaitis ir jo epocha)	2	
		Lietuvių literatūros specseminaras (Že- maitės kūryba)	2	
	pavasario	Maironis	2	
		Lietuvių literatūros specseminaras (K. Donelaitis ir jo epocha)	2	
		Lietuvių literatūros specseminaras (Že- maitės kūryba)	2	
1950—1951	rudens	Zemaitė ir jos kūryba	2	
		Tarybinės lietuvių literatūros specse- minaras	2	
	pavasario	Petro Cvirkos kūryba	2	
1951—1952	rudens	K. Donelaitis ir jo kūryba	2	
	pavasario	Lazdynų Pelėdos kūryba	2	
1952—1953	rudens	Zemaitės kūryba	2	
		Lietuvių literatūros specseminaras	1	
	pavasario	Petro Cvirkos kūryba	2	
		Lietuvių literatūros specseminaras	4	Semestro eigoje specseminarą V. Mykolaitis per- davė A. Sprindžiui

V. Mykolaičio vadovautos kandidatinės disertacijos

Kostkevičiūtė I. Kritinio realizmo išsivystymas lietuvių grožinėje prozoje XIX a. pabaigoje — XX a. pradžioje. Disertacija filol. mokslų kand. laipsniui įgyti. 1955. 364 p. (Vilniaus Valst. un-to Istorijos-filol. fak-to lietuvių literatūros katedra).— Vilniaus Valstybinio universiteto Mokslinės bibliotekos rankraščių skyrius (toliau trumpinama — VVU BR), 90.

Disertacija 1956 m. buvo išleista atskira knyga.

Kubilius V. Lietuvių revoliucinė poezija 1890—1907 metais. Disertacija filol. mokslų kand. laipsniui įgyti. 1955. 264 p. (Lietuvos TSR Mokslų akad. Lietuvių kalbos ir literatūros in-tas).— VVU BR, 91.

Disertacija buvo išspausdinta leidinyje „Literatūra ir kalba“ (1958, t. 3).

Mockus A. Broliai Juškos — lietuvių liaudies dainų rinkėjai ir leidėjai. Filol. mokslų kand. laipsnio disertacija. 1955. 292 p. (Lietuvos TSR Mokslų akad. Lietuvių kalbos ir literatūros in-tas).— VVU BR, 101.

Sprindis A. Lietuvių literatūrinė kritika 1861—1905 metais. Disertacija filol. mokslų kand. laipsniui įgyti. 1955. 342 p. (Vilniaus Valst. un-tas. Istorijos-filol. fak-tas).— VVU BR, 96.

Disertacija 1957 m. pasirodė atskira knyga.

Žekaitė J. A. Vienuolio kūryba iki 1917 metų. Disertacija filol. mokslų kand. laipsniui įgyti. 1955. 277 p. (Lietuvos TSR Mokslų akad. Lietuvių kalbos ir literatūros in-tas).— VVU BR, 87.

Disertacija buvo išspausdinta leidinyje „Literatūra ir kalba“ (1957, t. 2).

Lebionka J. Vincas Kudirka. (Ideologijos ir kūrybos bruožai). Disertacija filol. mokslų kand. laipsniui įgyti. 1959. 320 p.— VVU BR, 264.

V. Mykolaičio filologijos mokslų kandidatinių disertacijų recenzijos

M. Ročkos disertacijos „K. Donelaičio eilėdara“ recenzija. 1949¹.

P. Užkalnio disertacijos „Majakovskis ir lietuvių literatūra“ vertinimas. 1952, liepos 21. 10 p., mašinr.— Vilniaus Valstybinio universiteto (toliau trumpinama — VVU) archyvas, U—11.

V. Galinio disertacijos filologijos mokslų kandidato laipsniui įgyti „Petro Cvirkos apsakymai“ vertinimas. 1953, vasario 15. 10 p., mašinr.— VVU archyvas, G—73.

Leono Gineičio disertacijos „K. Donelaičio „Metai“ vertinimas. 1953, balandžio 9. 8 p., mašinr.— VVU archyvas, G—72.

J. Lebedžio disertacijos „Simonas Stanevyčia“ vertinimas. 1953, gegužės 25. 10 p., mašinr.— VVU archyvas, L—59.

¹ Recenzijos teksto archyvuose nepavyko surasti.

K. Umbraso disertacijos „Maksimas Gorkis ir lietuvių literatūra“ vertinimas. 1953, birželio 15. 9 p., mašinr.— VVU archyvas, U—7.

Amb. Jonyno disertacijos „Baudžiauninkų kovos prieš feodalus atspindžiai buitinėse lietuvių liaudies pasakose“ vertinimas. 1954, spalio 5. 7 p., mašinr.— VVU archyvas, J—25.

K. Doveikos disertacijos „Lietuvių tarybinė literatūra Didžiojo Tėvynės karo metu“ vertinimas. 1955, spalio 17. 7 p., mašinr.— VVU archyvas, D—20.

M. Lukšienės disertacijos „Jono Biliūno kūryba“ vertinimas. 1955, birželio 30. 8 p., mašinr.— VVU archyvas, L—18.

V. Zaborskaitės disertacijos „Lietuvių literatūros kritika kovoje dėl realizmo 1905—1917 m.“ vertinimas. 1956, rugsėjo 10. 6 p., mašinr.— VVU archyvas, Z—8.

D. Judelevičiaus disertacijos „Petro Cvirkos romanas „Frank Kruk“ vertinimas. 1957, lapkričio 9. 6 p., mašinr.— VVU archyvas, J—5.

D. Saukos disertacijos „Salomėjos Nėries kūryba (1921—1940)“ vertinimas. 1957 [gegužės 16]. 8 p., mašinr.— VVU archyvas, S—43.

Z. Slaviūno disertacijos „Sutartinės — daugiabalsės lietuvių dainos“ ofic. oponento recenzija. 1958, birželio 1. 8 p., rankr.— VVU archyvas, S—56.

V. Laurynačio disertacijos „Dionizas Poška“ vertinimas. 1959, vasario 20. 8 p., mašinr.— VVU archyvas, L—26.

R. Mikšytės disertacijos „Antano Baranausko poema „Anykščių šilelis“ recenzija. 1960, birželio 1. 7 p., mašinr.— VVU archyvas, M—67.

A. Vaitiekūnienės disertacijos „Vaižganto apysaka „Dėdės ir dėdienės“ recenzija. 1961, birželio 1. 7 p., mašinr.— VVU archyvas, V—10.

A. Jovaišo disertacijos „Liudvikas Rėza“ vertinimas. 1963, birželio 3. 5 p., mašinr.— VVU archyvas, J—1.

V. Mykolaičio spausdintų darbų bibliografija

Bibliografija apima spausdintus V. Mykolaičio-Putino darbus. (Rankraščiuose likę literatūros mokslo darbai — paskaitų konspektai, dėstytų kursų tematiniai planai, įvairiomis progomis skaitytų pranešimų tekstai, su literatūra susiję laiškai ir kita medžiaga neįtraukta.) Bibliografijoje registruojami įvairiomis kalbomis (lietuvių, latvių, estų, rusų, baltarusių, lenkų, čekų, hebrajų) išspausdinti literatūros mokslo, literatūros kritikos, estetikos, lietuvių teatro, spaudos bei kultūros klausimams skirti mokslo darbai, knygų įžangos, populiarūs straipsniai, recenzijos ir kt. Į bibliografiją įtrauktos rašytojo autobiografijos ir interviu. (Neįtraukti grynai publicistiniai straipsniai.)

Keletas straipsnių ir daug „Židinyje“ išspausdintų recenzijų buvo pasirašyta pseudonimais ir kriptonimais (Justas Žydrys, V. Jūbilis, V. My-

tis, P. Mykolaitis, Parterinis, V. M., V. P., Em. P., S. P., P., M.). Dalis jų buvo iššifruota, remiantis dokumentine medžiaga, kiti — spaudos duomenimis (tas pats straipsnis vėliau buvo išspausdintas su autoriaus pavarde), dar kiti — pagal A. Žirgolio informaciją. Gali būti, kad ne visos kriptonimu *M* pasirašytos recenzijos ir knygų anotacijos, išspausdintos „Židinyje“, yra rašytos V. Mykolaičio-Putino. Tas kriptonimas pasitaiko ir vėliau, V. Mykolaičiui-Putinui pasitraukus nuo žurnalo „Židinis“ redagavimo. Nuo 1932 m. tuo kriptonimu pasirašyti rašiniai, išspausdinti žurnale „Židinis“, į bibliografiją neįtraukti.

V. Mykolaičio-Putino spausdintų darbų bibliografija nėra pilna — ne visi periodiniai leidiniai iki galo buvo peržiūrėti. Dėl to galimi jos papildymai.

Literatūra bibliografijoje taip suklasifikuota: pradžioje nurodyti atskiri leidiniai, po to straipsniai, recenzijos ir kiti darbai chronologine tvarka, metų ribose — abėcėlės tvarka. Nuorodos pažymi identiško turinio medžiagą.

Atskiri leidiniai

1. *L'esthétique* de Vladimir Soloviev. Würzburg, Universitäts Druckerei, 1923. 80 p.— Prancūzų k.

2. *Vydūno* dramaturgija. Atspausa iš „Darbai ir dienos“, IV kn. Kaunas, 1935. 117, 3 p.

Zr. 128.

3. *Naujoji* lietuvių literatūra. T. I. K., Humanitarinių mokslų fakulteto leid., 1936. 425 p.

Recenzijos:

Biržiška M.— „Vytauto Didžiojo universiteto žinios“, 1936, Nr. 2, p. 67—71.

Gira L. Svarbus indėlis į Lietuvos mokslą. (V. Mykolaičio-Putino „Naujosios lietuvių literatūros sulaukus“).— „Literatūros naujienos“, 1936, Nr. 7, p. 5.

Grinius J.— „Židinis“, 1936, Nr. 5—6, p. 612—621.

Jurkynas M. Vietovardžiai V. Mykolaičio-Putino „Naujojoje lietuvių literatūroje“.— „Gimtoji kalba“, 1936, sąs. 5, p. 66—70.

Merkelis A.— „Lietuvos aidas“, 1936, liepos 14, Nr. 318.

Ruzgas V.— „Mokykla ir visuomenė“, 1936, Nr. 4, p. 122—123.— Parašas: V. R.

Vikis J.— „Vairas“, 1936, Nr. 5, p. 569—573.

Zajanckauskas T. B.— „Naujoji romuva“, 1937, Nr. 21—22, p. 487—488.

4. *Literatūros* etiudai, K., „Sakalas“, 1937. 291 p.

Turinys: Visuomeninis Maironio kūrybos pagrindas.— Vaižgantas sintetikas.— Vaižganto veiklus lietuvis ir jo darbas.— Idealizmas ir romantizmas.— Naujosios lietuvių literatūros angoje.— Idėjiniai Vinco Krėvės kūrybos pradai.— Tendencinės literatūros kolektyvas.— Granitas.— Garbinga senovė literatūroj ir praeities skriaudos tikrovėj.— Tautinė idėja lietuvių literatūroj.— Konspektinė lietuvių literatūros apžvalga.— Mūsų dramos teatras ir dramaturgija.— Mūsų literatūros ugdymo problemos.— Dantė Alighieri.

Zr. 14, 33, 34, 50, 67, 83, 91, 99, 100, 101, 104, 115, 123, 124, 129, 134, 135.

Recenzijos:

Merkelis A. Lietuvių literatūros problemos.— „Akademikas“, 1937, Nr. 8, p. 190—191.
Sakalas šimet yra išleidęs daug naujų ir gražių knygų. [Anotacija]— „Literatūros naujienos“, 1937, Nr. 4—5, p. 19.

Vykintas Stp.— „Mokslo dienos“, 1937, Nr. 6—7, p. 441—443.

Zajančauskas T. B.— „Naujoji romuva“, 1937, Nr. 21—22, p. 488.

5. **Pirmoji** lietuviška knyga. K., Valst. grož. lit. I-kla, 1948. 42 p. su iliustr.

Zr. 9, 191, 192.

6. **Lietuviškoji** tematika Adomo Mickevičiaus kūryboje. K., Valst. enc., žod. ir mokslo lit. I-kla, 1949. 32 p. (Lietuvos TSR Polit. ir moksl. žinių sklaid. d-ja).

7. **Tarybinė** literatūra ir tautų draugystė. Stenograma viešosios paskaitos, skaitytos LTSR Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos lektoriume Vilniuje 1949 m. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1950. 32 p. (Lietuvos TSR Polit. ir moksl. žinių sklaid. d-ja).

Zr. 9.

Recenzijos:

Umbrasas K. Tautų draugystė ir tarybinė lietuvių literatūra.— „Literatūra ir menas“, 1950, liepos 16.

8. **Adomas Mickevičius** ir lietuvių literatūra. V., Valst. grož. lit. I-kla, 1955. 102 p.; 6 iliustr. lap. (Lietuvos TSR Mokslų akad. Lietuvių kalbos ir literatūros in-tas.)

Zr. 9.

9. **Raštai**. T. 8. [Literatūros istorija, kritika, publicistika]. V., Valst. grož. lit. I-kla, 1962. 696 p.

Turinys: Pratarinė [autorius].— Poetika ir kūryba.— Kalbos dėsningumas ir jos menas.— Tautosakos reikšmė.— Apie lietuvišką knygą.— Literatūros padėtis Lietuvoje.— „Kaip Jūs rašote?“ Atsakymas į anketą.— Autoriaus žodis. Pirmajam „Altorių šešėly“ romano leidimui.— Liudo Vasario draugai ir priešai. Atsakymas kritikams ir nekritikams.— Kalba, atidarant metinį rašytojų susirinkimą.— Mūsų futuristai.— Pirmosios poetės dainos.— Žvilgsnis iš aukšto sosto.— Naujieji Pilėnai Lietuvos gaisre.— Pirmoji lietuviška knyga.— Literatūriniai elementai Mažvydo ir jo amžininkų raštuose.— Donelaičio „Metai“.— Kristijonas Donelaitis — liaudies vargų poetas.— Antanas Strazdas.— Antanas Baranauskas.— Zemaitė.— Zemaitės liaudiškumas.— Maironio poeto kelias.— Maironis.— Liudo Gero lyrika. [Str. dalis — p. 349—364 — spausdinama pirmą kartą].— Naujų literatūros vertybių beiškant.— Kalba visuotiniame tarybinių Lietuvos Rašytojų susirinkime.— Kalba Lietuvos tarybinių rašytojų II suvažiavime. [Spausdinama pirmą kartą].— Kalba, laidojant Salomėją Nėrį.— Kalba, laidojant Petrą Cvirką.— Sveikinimo žodis A. Vieraoliui. [Spausdinamas pirmą kartą].— Už ką mes mylime A. Vienuolį.— Poezijos ir dailiosios prozos keliu. [Spausdinamas pirmą kartą].— Nacionalinės lietuvių kultūros pagrindas — liaudis.— Getė — visuotinio poetas.— Puškinui paminėti.— Puškinas ir lietuvių literatūra.— Vladislovas St. Reimontas ir jo „Kaimiečiai“.— Adomas Mickevičius — didis poetas.— Adomas Mickevičius ir lietuvių literatūra.— N. V. Gogolis ir lietuvių literatūra.— Ališeras Navojis ir jo tėvynė.— Kolonijų egzotika.— Tarybinė literatūra ir tautų draugystė.

Zr. 5, 7, 8, 35, 38, 58, 63, 77, 84, 89, 94, 105, 109, 111, 112, 113, 121, 139, 141, 149, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 177, 180, 181, 191, 192, 200, 202, 203, 205, 206, 207, 212, 214, 215, 217, 223, 233, 240, 243.

Recenzijos:

Galinis V. Literatūros tyrinėtojo talentas.— „Literatūra ir menas“, 1963, sausio 5.

Vanikonis L. Naujas Putino raštų tomas.— „Naujasis kelias“ (Kaps.), 1963, balandžio 4.

Straipsniai, recenzijos ir kt.

1913—1920

10. **Maironis**. (25 metų literatiškojo darbo paminėjimas).— „Ateitis“, 1913, Nr. 10, p. 467—478.— Parašas: Putinas.

11. **Pastabos** dėl mūsų eiliavimo.— „Ateities spinduliai“ (Petrogradas), 1917, Nr. 8—12, p. 12—15.— Parašas: Justas Zdyrys.

Liečiama to meto lietuvių spaudoje spausdinamų eilėraščių kalba, žodžių kirčiavimas, rimo bei ritmo ir kiti klausimai.

12. **Pastabos** dėl kai kurių mūsų poezijos reiškinių.— „Ateitis“, 1920, sukaktuvių sąsiuvinis, p. 84—101.— Parašas: V. Jūbilio.

Apibūdinta B. Sruogos, F. Kiršos, M. Vaitkaus, A. Lasto, K. Binkio kūryba.

1921

13. **Autobiografija**.— Kn.: Vėliavos. Naujesniosios poezijos antologija. Kaunas—Vilnius, 1921, p. 109.

14. **Dantė** Alighieri. 1321—1921.— „Ateitis“, 1921, Nr. 6—7, p. 143—152.

Zr. 4.

15. **Naujo** parnaso belaukiant.— „Lietuvių balsas“, 1921, lapkričio 8—9, Nr. 3.— Parašas: V. Mytis.

Kritiškai įvertinti laikraštyje „Sekmoji diena“ išspausdinti S. Šemerio ir E. Bukselio eilėraščiai.

16. **Grožio** ir meno kuriamosios dailės reikšmė.— „Logos“, 1922, kn. 1, sąs. 1—2, p. 49—63.

17. **Juozas Sakalas** ir Dasaitis. Padangėse. Išleido b-vė „Sėjikas“. Berlynas, 1921 m. (Iš literatų laiškų).— „Skaitymai“, 1922, kn. 13, p. 121—125.— Parašas: P. Mykolaitis.

1923

18. **Jurgis Savickis**. Šventadienio Sonetai. Berlynas. Gega. 1922 m. (Iš literatūros rinkinio). [Rec.].— „Krašto balsas“, 1923, vasario 15, Nr. 37.

1924

19. **Kaip** švęsti mums Kanto sukaktuves.— „Rytas“, 1924, sausio 31, Nr. 26.

20. **Karo** dievas. Napoleono epizodas žiemą 1812 metais. [A. Novačynskio kn., 1923 m. išleistos Kaune, rec.]— „Rytas“, 1924, sausio 11, Nr. 9.

21. **Mūsų** skaitytojams.— „Židinys“, 1924, Nr. 1, p. 1.— Parašas: „Židinio“ Redakcija.

Tuo metu V. Mykolaitis-Putinas buvo žurnalo leidėju-redaktorium.

22. **Vinco** Kudirkos jubiliejinis Varpas. [Anotac.]— „Židinys“, 1924, Nr. 1, p. 83.— Parašas: M.

23. **V. Stonis**. Ašarėlės. Eilėraščiai. [Rec.]— „Židinys“, 1924, Nr. 1, p. 65–71.

1925

24. **A. Vienuolis**. Raštai, III knyga. [Rec.]— „Lietuva“, 1925, gruodžio 14, Nr. 281.

25. **Beletristiška** kritika.— „Židinys“, 1925, Nr. 3, p. 221–224.— Parašas: Em. P.

Apie žurnale „Baras“ (1925, Nr. 2) išspausdintus B. Sirakūzino str. „Purgatorium“ ir S. Ciurlionienės-Kymantaitės „Sudrumsta ramybė“.

26. **Stasys** Santvaras. Minių Mylimoji, trijų dalių pasaka. [Rec.]— Parašas: M. P.

27. **Tysliava**. Auksu lyta. [Rec.]— „Židinys“, 1925, Nr. 6–7, p. 183–185.— Parašas: V. M.

28. **1924 m.** literatūros apžvalga.— „Židinys“, 1925, Nr. 2, p. 140–146.— Parašas: V. P.

29. **Vaižgantas**. Jaunam veikėjui. 20 feljetonų. [Anotac.]— „Židinys“, 1925, Nr. 6–7, p. 185.— Parašas: M.

1926

30. **Antanas** Rimydis. (Knyga be vardo). [Rec.]— „Židinys“, 1926, Nr. 6–7, p. 492–493.— Parašas: M.

31. **Faustas** Kirša. Suverstos vagos. [Rec.]— „Lietuva“, 1926, sausio 18, Nr. 13.

32. **Gyvenimas** ir poezija.— „Lietuva“, 1926, sausio 20, Nr. 15.

33. **Idėjiniai** pradai V. Krėvės kūryboj. (Studijos eskizas).— „Pradai ir žygiai“, 1926, Nr. 7, p. 164–170.

Zr. 4.

34. **Keturi** vėjai. 2 nr. [Rec.]— „Židinys“, 1926, Nr. 12, p. 353–354.

Zr. 9.

35. **Literatūros** padėtis Lietuvoj.— „Židiny“, 1926, Nr. 4, p. 258—260.

Zr. 9.

36. **Meno** aptarimas.— „Židiny“, 1926, Nr. 12, p. 279—285.

Zr. 47, 49.

Dėl to straipsnio išsivystė diskusija su A. Jakštu-Dambrasku, kuris išspausdino poleminių straipsnių „Meno esmės klausimas. (Atsakymas V. Mykolaičiui)“ („Židiny“, 1927, Nr. 1) ir „Menas ir grožis. (Atsakymas V. Mykolaičiui)“ („Židiny“, 1927, Nr. 4). Su šia diskusija susiję V. Mykolaičio straipsniai pažymėti Nr. 47 ir 49. Apie straipsnį „Meno aptarimas“ taip pat rašė žurnalas „Kultūra“ (1929, Nr. 6).

37. **Petras Vileišis**.— „Židiny“, 1926, Nr. 8—9, p. 20—23.

38. **Poetas Putinas** apie lietuvišką knygą.— „Kauno naujienos“, 1926, sausio 6, Nr. 1.

Zr. 9.

Atsakymas į 1926 m. „Kauno naujienose“ paskelbtą anketą „Knyga ir visuomenė“.

39. **Pradai** ir žygiai. [Nr. 1. 2—3 rec.] — „Židiny“, 1926, Nr. 6—7, p. 493—494.

40. **Recenzantai** supyko!— „Židiny“, 1926, Nr. 4, p. 261.— Parašas: Parterinis.

Zr. 42.

Atsakymas į laikraščių „Lietuvis“ ir „Lietuvos žinios“ pastabas dėl jo recenzijos apie P. Vaičiūno komediją „Tuščios pastangos“.

41. **Spaktyva** Nr. 1 (4). [Jumoristinio žurnalo neigiama rec.]— „Lietuva“, 1926, kovo 16, Nr. 60.— Parašas: M. P.

42. „**Tuščios pastangos**“. P. Vaičiūno 4 veiksmų komedija Valstybės teatre. [Spektaklio rec.]— „Židiny“, 1926, Nr. 3, p. 181—182.— Parašas: Parterinis.

Zr. 40.

43. **V. Dubas**. Chateaubriand'as. [Knygos rec.]— „Lietuva“, 1926, sausio 26, Nr. 20.— Parašas: Em. P.

44. **Vaidilutė**. Tėviškė. Romanas. I dalis. [Rec.]— „Lietuva“, 1926, sausio 11, Nr. 7.

1927

45. **Antanas Kiliukas**. Trupinėliai. [Rec.]— „Židiny“, 1927, Nr. 10, p. 275—276.— Parašas: V. M.

46. **Antanas Venclova**. Gatvės švinta. [Rec.]— „Židiny“, 1927, Nr. 10, p. 274—275.— Parašas: V. M.

47. **Dėl** meno aptarimo. Atsakymas A. Jakštui.— „Židiny“, 1927, Nr. 2, p. 116—124.

Zr. 36, 49.

48. **Georgas Brandes**.— „Židinys“, 1927, Nr. 2, p. 137—139.— Parašas: V. M.

49. **Ginčui** baigti. [Atsakymas A. Jakštui į str. „Menas ir grožis“].— „Židinys“, 1927, Nr. 4, p. 282—288.

Zr. 36, 47.

50. **Idealizmas** ir romantizmas.— „Židinys“, 1927, Nr. 11, p. 306—312.

Zr. 4.

Atsakymas į J. Tumo-Vaižganto str. „Romantiškasis idealizmas grįžta“ („Židinys“, 1927, Nr. 10).

51. **K. Puida**. Geležinis vilkas. [Rec.]— „Židinys“, 1927, Nr. 12, p. 425.— Parašas: M.

52. **Kazys Borūta**. Dainos apie svyruojančius gluosnius. [Rec.]— „Židinys“, 1927, Nr. 10, p. 275.— Parašas: V. M.

53. **Kultūros** gyvenimas Lietuvoje 1926 m.— „Židinys“, 1927, Nr. 1, p. 50—62.

Liečiami spaudos, meno, literatūros, teatro ir kiti klausimai.

54. **Literatūros** vakarai.— „Židinys“, 1927, Nr. 12, p. 393—394.— Parašas: V. M.

55. **M. Vaitkus**. Tvanas. [Rec.]— „Židinys“, 1927, Nr. 7—8, p. 105—107.

56. **P. Vaičiūnas**. Nuodėmingas angelas. [Rec.]— „Židinys“, 1927, Nr. 12, p. 421—423.

57. **Rainer Maria Rilke**.— „Židinys“, 1927, Nr. 1, p. 66—68.— Parašas: Putinas.

58. **Salomėja Nėris**. Anksti rytą. [Rec.]— „Židinys“, 1927, Nr. 4, p. 330—332.

Zr. 9.

59. „**7 meno** dienos“. [Rec.]— „Židinys“, 1927, Nr. 12, p. 425—426.— Parašas: P.

1928

60. **Juozas Eretas**. Beethoveno jaunystė. [Rec.]— „Židinys“, 1928, Nr. 3, p. 246—247.— Parašas: M.

61. **Juozas Grušas**. Ponia Bertulienė. [Rec.]— „Židinys“, 1928, Nr. 11, p. 348—350.— Parašas: V. M.

62. **Juozas Tumas-Vaižgantas**.— „Židinys“, 1928, Nr. 2, p. 120—128; Nr. 3, p. 199—209.

Zr. 69.

Str. gale: „J. Tumo-Vaižganto bibliografija“ (p. 207—209).

63. **Jurgis Savickis**. Ties aukštu sostu. [Rec.]— „Židinys“, 1928, Nr. 8—9, p. 187—188.— Parašas: V. M.

Zr. 9.

64. **Kultūros** gyvenimas Lietuvoje 1927 m.— „Židiny“, 1928, Nr. 1, p. 39—45.

Liečiami spaudos, literatūros, teatro, muzikos ir dailės klausimai.

65. **Menas.** Meno kritika. Meno kritikos žurnalas ir visuomenė.— „Meno kultūra“, 1928, Nr. 4, p. 9—11.

66. **Nauji** prof. M. Biržiškos darbai. [I. Rinktiniai mūsų senovės raštai.— II. Duonelaičio gyvenimas ir raštai.— III. Iš Adomo Mickevičiaus raštų.]— „Židiny“, 1928, Nr. 3, p. 247—248.— Parašas: M.

67. **Naujosios** lietuvių literatūros angoje.— „Židiny“, 1928, Nr. 10, p. 212—220.

Zr. 4.

Apie 1905—1915 m. laikotarpio lietuvių literatūros tendencijas (J. Herbačiauską ir kt.).

68. **Pas Mykolaitį**—Putiną.— „Studentas“, 1928, Nr. 7, p. 5.— Parašas: H.

Pastabos apie lietuvių kritiką, poeziją, lietuvių literatūros tematiką, V. Krėvės kūrybą, literatūros sroves.

69. **Vaižganto** kūrybos pobūdis.— Kūrybos lobis. [Iš „Židinyje“ (1928, Nr. 2 ir 3) išspausdinto straipsnio].— Kn.: Norkus J. Lietuvių literatūros nagrinėjimai. K., 1928, p. 269—279.

Zr. 62.

70. **Vydūnas.**— „Židiny“, 1928, Nr. 4, p. 279—285; Nr. 7, p. 23—33; Nr. 8—9, p. 115—121.

71. **Vydūnas.** Pasaulio gaisras. [Rec.]— „Židiny“, 1928, Nr. 10, p. 276—268.— Parašas: V. M.

1929

72. **A. Vienuolis-Žukauskas.**— „Židiny“, 1929, Nr. 2, p. 128—135; Nr. 3, p. 223—231.

73. **Jonas Biliūnas.** 1879—1907—1929.— „Židiny“, 1929, Nr. 8—9, p. 118—125.

74. **Liudas Gira.** Amžių žingsniai. Eilėraščiai. [Rec.]— „Židiny“, 1929, Nr. 2, p. 193—195.

75. **Liudas Gira.** Paparčio žiedas. Beauštanti aušrelė. [Rec.]— „Židiny“, 1929, Nr. 2, p. 195—197.— Parašas: V. M.

76. **Liudas Gira.** Šilko gijos. [Rec.]— „Židiny“, 1929, Nr. 5—6, p. 498—499.— Parašas: Em. P.

77. **Liudo Giros** Raštai. I tomas. Lyrika. [Rec.]— „Židiny“, 1929, Nr. 3, p. 288.— Parašas: V. M.

Zr. 9.

78. **Poeto** Putino Mykolaičio „Valdovo sūnus“. (Pasikalbėjimas su autorium).— „Ateitis“, 1929, Nr. 5—6, p. 267—270.— Parašas: A. V.

79. „**Priešaušris**“ ir „**Poaušris**“ lietuvių literatūroje.— „Židinys“, 1929, Nr. 11, p. 305—312.

Apie A. Strazdą, A. Vienažinskį, A. Baranauską ir Maironį.

80. **Šviesioji** Vaižganto kūryba.— Kn.: Vaižgantas. Raštai. T. 10. Dėdės ir dėdienės. Kaunas—Marijampolė, 1929, p. 7—32.

Zr. 81.

A. Jakštas-Dambrauskas polemizavo ir su V. Mykolaičiu-Putinu, įrodinėdamas, kad kunigų seminarija nekludanti būti rašytoju („Vairas“, 1929, Nr. 2, p. 180—182).

81. **Šviesioji** Vaižganto kūryba.— „Rytas“, 1929, rugsėjo 7, Nr. 201.

Zr. 80.

Ištrauka iš V. Mykolaičio-Putino straipsnio, išspausdinto Vaižganto „Raštų“ X-jame tome.

1930

82. **1929 m. Lietuvoje**.— „Židinys“, 1930, Nr. 1, p. 55—60.— Parašas: Em. P.

Liečiama spauda, literatūra, menas.

83. **Granitas**. Naujosios literatūros almanachas. [Rec.]— „Židinys“, 1930, Nr. 5—6, p. 497—501.— Parašas: M.

Zr. 4.

84. **Kalbos** dėsningumas ir jos menas. (Kelios pastabos).— „Kalba“, 1930, t. 1, sąs. 1, Nr. 1, p. 16—19.

Zr. 9.

1931

85. **Galdikas** par Waldemar George „Les peintres contemporains“. [Rec.] — „Židinys“, 1931, Nr. 5—6, p. 565—566.— Parašas: M.

86. **Lietuvju** jaunākā rakstniecība. Prof. Mikolaitisa lekcija grāmatu izstādē. [Lietuvių naujoji literatūra. Prof. Mykolaičio paskaita spaudos parodoje. Pasikalbėjimas su V. Mykolaičiu-Putinu. Užrašė J. Tr. (Trimda)].— „Jaunākās ziņas“, 1931, 28. februārī, Nr. 47, lpp. 34.— Latvių k.

Apibūdinti pagrindiniai lietuvių literatūros vystymosi bruožai.

87. **Naujosios** mūsų literatūros būklė. (Pasikalbėjimas su prof. V. Mykolaičiu-Putinu).— „Ateitis“, 1931, Nr. 1, p. 24—29.

88. **O. V. de L. Milosz**-Milašius. Poemos. [Rec.]— „Židinys“, 1931, Nr. 5—6, p. 543—544.— Parašas: P.

89. **Tautosakos** reikšmė.— „Mūsų tautosaka“, t. 1, 1930, p. 6—13.

Zr. 9.

90. **Salomėja** Nėris. Pėdos smėly. [Rec.]— „Židinys“, 1931, Nr. 5—6, p. 541—543.

91. „**Trečio** fronto“ kaukės.— „Židinys“, 1931, Nr. 7, p. 30—39.— Parašas: S. P.

Zr. 4 („Tendencinės literatūros kolektyvas“).

92. **Vytautas** Sirijos Gira. Golas į ateitį. [Rec.]— „Židinys“, 1931, Nr. 5—6, p. 544.— Parašas: Em. P.

1932

93. **Altorių** šešėly. Ispūdžiai aplankius prof. V. Mykolaitį-Putiną.— „Naujas žodis“, 1932, Nr. 10, p. 183.— Parašas: H. B.

V. Mykolaičio-Putino mintys apie rašomą romaną „Altorių šešėly“.

94. **Goethė** — visuotinumų poetas.— „Lietuvos aidas“, 1932, kovo 22, Nr. 66.

Zr. 9.

95. **Pasikalbėjimas** su prof. V. Mykolaičiu-Putinu. [Užrašė J. Keliuo-tis].— „Naujoji romuva“, 1932, Nr. 6, p. 121—124.

Apibūdinamas romanas „Altorių šešėly“, jo pagrindinė idėja, fabula ir kt.

96. **Sekira** al hasiphrut halitait hachadaša. [Naujosios lietuvių literatūros apžvalga].— Kn.: Antologija šel hasiphrut halitait. [Lietuvių literatūros antologija]. T. I. Red. I. Kisinis. K., 1932, p. 13—28.— Hebrajų k.

1933

97. **Apsaka**.— Leid.: Lietuviškoji enciklopedija. T. I. K., 1933, skl. 827—828.

98. **Autoriaus** žodis.— Kn.: Mykolaitis-Putinas V. Altorių šešėly. Romanas. T. I. K., 1933, p. 7—10.

Zr. 9.

99. **Vaižgantas** sintetikas.— „Vairas“, 1933, Nr. 6, p. 134—146.

Zr. 4, 100.

100. **Vaižgantas** sintetikas.— „Lietuvos aidas“, 1933, liepos 5—8, Nr. 148—151.

Zr. 4, 99.

101. **Visuomeninis** Maironio kūrybos pagrindas.— „Skynimai“, 1933, Nr. 1, p. 25—36.

Zr. 4.

Straipsnis nagrinėjamas žurnalo „Skynimai“ recenzijoje („Priekalas“, 1933, Nr. 7, p. 396—398).

102. **Dėl** manifesto apie runkelius ir žvieglius.— „Literatūros naujienos“, 1934, gegužės 15, Nr. 4, p. 1—2.

Poleminis straipsnis, parašytas L. Girai „Vaire“ (1934, Nr. 5) išspausdinus eiliuotą „Manifestą Lietuvos poetams“.

103. **Dideli** žmonės ir menki titulai.— „Literatūros naujienos“, 1934, spalio 5, Nr. 14, p. 2.

Dėl titulų „daktaras“ vartojimo rašytojams (V. Kudirkai, V. Pietariui, J. Basanavičiui).

104. **Garbinga** senovė literaturoj ir praeities skriaudos tikrovėj.— „Darbai ir dienos“, t. 3, 1934, p. 3—22.

Zr. 4.

105. **Kaip** V. Mykolaitis-Putinas rašė „Altorių šešėly“.— „Laiko žodis“, 1934, Nr. 16, p. 8.

Zr. 9, 111.

Perspauzdintas V. Mykolaicio-Putino atsakymas į anketą, išspausdintas žurnale „Kultura“.

106. **Kur** dingo poetas M. Gustaitis?— „Literatūros naujienos“, 1934, birželio 1, Nr. 5, p. 1.

Dėl M. Gustaičio raštų leidimo.

107. **L. R. D-jos** visuotinis susirinkimas pareiškė didelio susirūpinimo knygos reikalu. [Susirinkime pasakytas pirmininko V. Mykolaicio-Putino žodis].— „Literatūros naujienos“, 1934, lapkričio 1, Nr. 13, p. 1.

108. **Litevska** literatura.— „Solon“, 1934, spren, Nr. 8, p. 25, 36.— Cekų k.

109. **Liudo** Vasario draugai ir priešai. Atsakymas kritikams ir nekritikams.— „Literatūros naujienos“, 1934, kovo 31, Nr. 1, p. 1—2; balandžio 15, Nr. 2, p. 4; gegužės 1, Nr. 3, p. 2.

Zr. 9.

Straipsnis komentuojamas žurnale „Priekalas“ (1934, Nr. 34, p. 446—447).

110. **M. Gustaitis**.— „Židyns“, 1934, Nr. 12, p. 511—519; 1935, Nr. 2, p. 179—184.

111. **Naujų** literatūros vertybių beiėskant. Dėl L. Giros „lietuviškos eilėdaros kūrimosi raidos“.— „Literatūros naujienos“, 1934, liepa, Nr. 7, p. 2.

Zr. 9.

Apie šią L. Giros ir V. Mykolaicio-Putino diskusiją rašė A. Soblys („Lietuvos aidas“, 1934, birželio 28, Nr. 145).

112. **Naujieji** Pilėnai Lietuvos gaisre. [Apie Vydūno tragediją „Pasaulio gaisras“, išleistą 1928 m.]— „Naujoji romuva“, 1934, Nr. 163 (7), p. 145—149.

Zr. 9.

113. **V. Mykolaičio-Putino** atsakymas [į „Kultūros“ žurnalo anketą].— „Kultūra“, 1934, Nr. 8, p. 424—428.

Žr. 9, 105.

114. **V. Mykolaitis-Putinas** Rašytojų D-jos pirmininkas siūlo literatūros penkmetį.— „Literatūros naujienos“, 1934, spalio 1, Nr. 12, p. 1.

Apie Lietuvos rašytojų draugiją, rašytojų darbą, lietuvių literatūros būklę, jos uždavinius ir kt.

115. **Vaižganto** veiklus lietuvis ir jo darbas.— „Akademikas“, 1934, Nr. 8, p. 157—162.

Žr. 4.

Pranešimas, minint vienerių metų J. Tumo-Vaižganto mirties sukaktuves.

1935

116. **Ar mūsų literatūra neįdomi?**— „Akademikas“, 1935, Nr. 3, p. 63—65.

117. **Biliūnas, Jonas**.— Leid.: Lietuviškoji enciklopedija. T. 3. K., 1935, skl. 1015—1017.

118. **Binkis Kazimieras**.— Leid.: Lietuviškoji enciklopedija. T. 3. K., 1935, skl. 1045—1047.

119. **Estų kultūros šventėje**. [Apie estų knygos 400 metų jubiliejų].— „Literatūros naujienos“, 1935, rugsėjo 15, Nr. 16, p. 1.

1935 m. rugsėjo mėn. 8 d. V. Mykolaitis-Putinas lankėsi Estijoje (Taline), kur dalyvavo, švenčiant estų knygos 400 m. jubiliejų.

120. **Kontrolinis Liet. rašytojų d-jos narių susirinkimas**.— „Literatūros naujienos“, 1935, sausio 15, Nr. 2, p. 2.

V. Mykolaičio-Putino kalbos apie K. Vairo-Račkausko literatūrinį darbą ir rašytojų draugijos veiklą trumpa santrauka.

121. **LRD** pirmininko prof. V. Mykolaičio-Putino žodis, pasakytas, atidarant metinį rašytojų suvažiavimą.— „Literatūros naujienos“, 1935, lapkričio 1, Nr. 19, p. 2.

Žr. 9.

Apie V. Mykolaičio-Putino kalbą rašė „Lietuvos aidas“ (1935, spalio 21, Nr. 242), „Prieikalas“ (1935, Nr. 11, p. 701—702) ir kt.

122. **Leedu** praegune kirjandus. [Dabartinė lietuvių literatūra].— „Latvijas—Igaunijas biedrības mēnešraksts“, 1935, Nr. 1, p. 10—15.— Estų k.

Žr. 125.

123. **Lietuvių literatūros problemos**.— „Rytas“, 1935, kovo 7, Nr. 54.

Žr. 4, 124.

Paskaitos, skaitytos Kultūros kongrese, mintys.

124. **Lietuvių** literatūros problemos.— „Naujoji romuva“, 1935, Nr. 10—11, p. 225—232, 268.

Zr. 4, 123.

Paskaita, skaityta Lietuvos kultūros kongrese.

125. **Lietuvju** tagadēja literātūra. [Dabartinė lietuvių literatūra].— „Latvijas—Igaunijas biedrības mēnešraksts“, 1935, Nr. 1, p. 10—15.— Latviju k.

Zr. 122.

126. **Patriotinės** ir politinės mūsų literatūros gairės.— „Literatūros naujienos“, 1935, vasario 1, Nr. 3, p. 2.

127. **Prof. V. Mykolaitis-Putinas** stąsta par Lietuvos rakstniecību un iespaidiem Latvija. [Prof. V. Mykolaitis-Putinas pasakoja apie Lietuvos literatūrą ir įspūdžius Latvijoje].— „Jaunakas ziņas“, 1935, 22, jūliją, Nr. 162.— Parašas: J. Kf.

128. **Vydūno** dramaturgija.— „Darbai ir dienos“, kn. 4, 1935, p. 3—117.

Zr. 2

Apie V. Mykolaičio-Putino studiją „Vydūno dramaturgija“ rašoma „Darbų ir dienų“ 4-osios knygos recenzijoje, išspausdintoje „V. D. Universiteto žiniuose“ (1936, Nr. 2, p. 66—67).

1936

129. **Dramos** teatras ir lietuvių dramaturgija. (Pranešimas, skaitytas V. Dramos 15 metų sukaktuvių minėjime).— „Literatūros naujienos“, 1936, sausio 15, Nr. 1—2, p. 6.

Zr. 4.

130. **Gabrielė Petkevičaitė-Bitė**. (Iš „Naujosios lietuvių literatūros“).— „Literatūros naujienos“, 1936, balandžio 8, Nr. 7, p. 1—2.

Zr. 3.

131. **Lazdynų Pelėda**. Fragmentas iš „Naujosios lietuvių literatūros“.— „Literatūros naujienos“, 1936, kovo 19, Nr. 6, p. 1—2.

Zr. 3.

132. **LRD** pirmininko prof. V. Mykolaičio-Putino žodis, atidarant literatūros šventę.— „Literatūros naujienos“, 1936, kovo 1, Nr. 4—5, p. 2.

133. **Leedu** kirjandus 1935. a. [1935 m. lietuvių literatūra].— „Looming“, 1936, Nr. 4, p. 477—479.

134. **Tautinė** idėja lietuvių literatūroje.— „Vakarai“, 1936, vasario 8—9, 11—13, Nr. 32—36.

Zr. 4.

135. **Tautiskā** ideja lietuviešu literatūrā. [Tautinė idėja lietuvių literatūroje]. Tulk. Andina [E. Prūse].— „Izglītības Ministerijas mēnešraksts“, 1936, Nr. 2, p. 113—124.— Latvių k.

Zr. 4, 134.

Ļ estų kalbā tā straipsnī išvērtē R. Lavišienē. (Zr. „Literatūros naujienos“, 1937, Nr. 4—5, p. 20.

1937

136. **LRD** pirmininko prof. V. Mykolaičio-Putino kalba, pasakyta per šveicarų knygos parodos atidarymą.— „Literatūros naujienos“, 1937, Nr. 1—3, p. 12.

137. **Lietuvos** Rašytojų d-jos pirm. prof. Mykolaitis-Putinas apie aktualiausius mūsų rašytojų reikalus. [Interviu].— „Lietuvos žinios“, 1937, lapkričio 5, Nr. 252.— Parašas: (-as).

Paliesti literatūros premijų, literatūros fondo, monografių rašymo, plagijatų ir kt. klausimai.

138. **Motiejus** Gustaitis.— „Lietuvos aidas“, 1937, gruodžio 31, Nr. 594.

139. **Puškinui paminėti**. Radijo paskaita, skaityta š. m. vasario mėn. 20 dieną.— „Literatūros naujienos“, 1937, Nr. 1—3, p. 4—5.

Zr. 9.

140. **Vaidybos** menas ir Konstantinas Glinskis.— „Naujoji romuva“, 1937, Nr. 23—24, p. 489—492.

141. **Wladislovas** St. Reymontas ir jo „Kaimiečiai“.— Kn.: Reymont W. S. Kaimiečiai. T. 1. Ruduo. K., 1937, p. 5—14.

Zr. 9.

1938

142. **Dėl** „Lietuvių poezijos antologijos lenkiškai“.— „Dienovidis“, 1938, Nr. 9, p. 408.

143. **Putinas** literatūros klausimais. [Pasikalbėjimas. Užrašė K. Žrg. (Žirgulis)].— „Jaunoji Lietuva“, 1938, Nr. 1, p. 5—9.

Mintys apie to meto lietuvių prozą ir poeziją.

144. **Redakcijos** žodis.— „Dienovidis“, 1938, Nr. 1, p. 1—2.

Straipsnis be parašo. Žurnalo redaktoriumi tuo metu buvo V. Mykolaitis-Putinas.

1939

145. **Adomas** Jakštas. Poetas ir kritikas intelektualistas.— „Naujoji romuva“, 1939, Nr. 10, p. 117—220.

146. **Gustaitis M.** [Raštai. 2-uose t. Red. ir įž. str. „Motiejus Gustaitis ir jo kūryba“, aut. V. Mykolaitis-Putinas. K., „Sakalas“, 1939].

Apie V. Mykolaičio-Putino suredaguotus M. Gustaičio raštus ir jo parašytą kūrybos apžvalgą rašoma žurnale „Dienovidis“ (1938, Nr. 7—8 ir 1939, Nr. 3). M. Gustaičio „Raštų“ dviomis nepasirodė.

147. **Liudo** Giros kūryba.— „Zidinys“, 1939, Nr. 12, p. 680—690; 1940, Nr. 2, p. 183—192.

148. „**Lietuvos** žinios“ ir mūsų literatūra.— „Lietuvos žinios“, 1939, birželio 17, Nr. 135.

149. **Poetika** ir kūryba. (Skaityta literatūros vakare VDU XII.3.)— „Jaunoji Lietuva“, 1939—1940, Nr. 4, p. 197—199.

Zr. 9.

150. **Motiejus** Gustaitis ir jo kūryba. (Įvadas į M. Gustaičio raštų rinkinį). [1939]. 22 p.

Tą straipsnį V. Mykolaitis-Putinas nurodė viename savo mokslo darbų sąrašė (1946 m.).

151. **Putino-Mykolaičio** mintys apie Ad. Jakštą poetą ir kritiką. (Metinių mirties sukaktuvių proga).— „Aidas“ (Vilnius), 1939, kovo 23, Nr. 35. Zr. 145.

152. **1938 m.** dailioji proza.— „Lietuvos aidas“, 1939, vasario 15, Nr. 75; vasario 18, Nr. 79.

153. **1938 m.** smulkioji beletristika.— „Lietuvos aidas“, 1939, kovo 11, Nr. 113.

154. **Vincui** Kudirkai paminėti. (1858—1938).— „Trimitas“, 1939, Nr. 2, p. 30—32.

1940

155. **Dobilas** ir jo Blūdas.— „Dienovidis“, 1940, Nr. 2, p. 107—113.

156. „**Įėjus** Raudonajai Armijai į Lietuvą, pasidarė aišku, kad pasibaigė viena mūsų tautos gyvenimo epocha ir prasidėjo kita...“ (Lietuvos TSR rašytojai pasisako).— „Tarybų Lietuva“, 1940, spalio 20, Nr. 18.

157. «Главным образом, за его любовь к угнетенным...» (За что мы любим Льва Толстого? Анкета редакции газеты «Новая жизнь») — «Новая жизнь», 1940, 20 ноября.

1941

158. „**Visų** meno sričių atstovai...“ (Rašytojai atsako į anketą).— „Komjaunimo tiesa“, 1941, kovo 9, Nr. 57.

Palietė meno ugdymo klausimus, pradedančiuosius rašytojus, savo literatūros darbus ir kt.

159. **Teks** susirūpinti literatūrinio palikimo sutvarkymu.— „Tarybų Lietuva“, 1941, gegužės 10, Nr. 108.

1942

160. **Motiejus Gustaitis**. 1927—1942.— Kn.: Literatūros metraštis su kalendorium 1942 metams. K., [1942], p. 191—193.

1944

161. **Vincas Krėvė**. Kūrybos apžvalga.— Kn.: Varpai. Literatūros almanachas. Siauliai, 1944, p. 227—249.

162. «**Мой** опыт переводчика басен Крылова весьма невелик...» (Литовские писатели, художники и артисты о Крылове).— «Советская Литва», 1944, 26 ноября.

1945

163. **Poetės Salomėjos Nėries** laidotuvės. [Ištraukos iš V. Mykolaičio-Putino kalbos].— „Pergalė“, 1945, Nr. 3—4, p. 197—198.

Zr. 9, 166.

164. **Žemaitės** liaudiškumas.— „Pergalė“, 1945, Nr. 3—4, p. 119—128.

Zr. 9.

1946

165. **Drg. V. Mykolaičio-Putino** žodis. [Kalba Lietuvos tarybinių rašytojų visuotiniame susirinkime].— „Pergalė“, 1946, Nr. 5, p. 87—89.

Liečiami jo paties kūrybos klausimai.

Zr. 9, 175.

166. „**Prie** Salomėjos Nėries karsto...“ [Kalba S. Nėries gedulo minčių].— Kn.: Salomėja Nėris. Poetės atminimui. V., 1946, p. 30—32.

Zr. 9, 163.

167. **Оправдаем** доверие партии и правительства.— «Советская Литва», 1946, 3 марта.

Apie Lietuvos TSR Mokslų akademijos naujus akademikus (J. Žiugžda, L. Girą, J. Balčikonį), lietuviškos knygos 400 metų jubiliejų ir kt.

168. **Поэма** Кристионаса Донелайтиса «Времена года».— В кн.: Донелайтис К. Времена года. М., 1946, с. 103—110.

Zr. 9, 169, 205, 214.

1947

169. **Donelaičio** „Metai“.— Kn.: Lietuvių literatūros instituto darbai. T. 1. K., 1947, p. 11—23.

Psl. 227 reziumė rusų k.

Zr. 9, 168, 205, 214.

170. **Literatūriniai** elementai Mažvydo ir jo amžininkų raštuose.— Kn.: Senoji lietuviška knyga. Pirmosios lietuviškos knygos 400 metų išleidimo sukakčiai paminėti. K., 1947, p. 127—158.

Zr. 9.

171. **Maironio** poeto kelias. (Ryšium su 15 metų sukaktuvėm nuo poeto mirties).— „Tiesa“, 1947, liepos 1.

Zr. 9.

172. **Maironis**.— „Pergalė“, 1947, Nr. 3, p. 44—61.

Zr. 9.

173. **Senoji** lietuviška knyga. Pirmosios lietuviškos knygos 400 metų išleidimo sukakčiai paminėti. Ats. red. V. Mykolaitis. K., Valst. enc., žodynų ir mokslo lit. I-kla, 1947. 340 p.; 10 iliustr. lap. (Lietuvos TSR Mokslų akad. Lietuvių literatūros in-tas).

174. **V. Mykolaičio-Putino** kalba [pasakyta, laidojant P. Cvirką].— „Tiesa“, 1947, gegužės 7; „Literatūra ir menas“, 1947, gegužės 8.

Zr. 9, 200.

175. **Visuotinis** Lietuvos Tarybinių Rašytojų susirinkimas.— Kn.: Už tarybinę lietuvių literatūrą. K., 1947, p. 78—122.

Zr. 9, 165.

Psl. 106—110 ištraukos iš V. Mykolaičio-Putino kalbos.

1948

176. **A. Mickevičius** „Krymo sonetai“.— Kn.: Mickevičius A. Krymo sonetai. K., 1948, p. 5—9.

177. **Adomas** Mickevičius — didis poetas. (150-sios jo gimimo metinės).— „Tiesa“, 1948, gruodžio 24.

Zr. 9.

178. **Adomas** Mickevičius ir jo kūryba.— „Pergalė“, 1948, Nr. 12, p. 48—60.

179. **Adomas** Mickevičius ir Lietuva.— „Literatūra ir menas“, 1948, gruodžio 17.

180. **Ališer** Navoji ir jo tėvynė.— „Pergalė“, 1948, Nr. 7, p. 49—65.

Zr. 9.

181. **Antanas** Strazdas.— „Tiesa“, 1948, balandžio 11.

Zr. 9.

182. „**Aš buvau paminėtas...**“ [Kalba, pasakyta Lietuvos TSR Mokslų akad. visuotinio susirinkimo VI sesijoje, skirtoje ideologiniam darbui pagerinti].— „Lietuvos TSR Mokslų akad. žinytas“, kn. 3, 1948, p. 69—70.

Apie savo literatūros mokslo darbus.

183. **Dekadai** pasibaigus. [Lietuvių literatūros dekada Maskvoje].— „Literatūra ir menas“, 1948, kovo 20.

184. **Dekados** dienos. Lietuvių literatūros dekada Maskvoje.— „Vie-nybė“ (Argentina), 1948, balandžio 21.

185. **Didžioji** Spalio socialistinė revoliucija ir tarybinė lietuvių lite-ratūra. [Pranešimas, skait. 1947 spalio 4 d. Lietuvos TSR Mokslų akad. visuotinio susirinkimo 4-je sesijoje, skirtoje Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos trisdešimtmečiui paminėti].— „Lietuvos TSR Mokslų akad. žinybas“, kn. 2, 1948, p. 30—38.

186. **Donelaičio** „Metai“.— Kn.: Donelaitis K. Raštai. V., 1948—1949. Buvo spausdinama, bet leidinys neišėjo.

187. **Knyga** mūsų draugas ir įkvėpėjas.— „Literatūra ir menas“, 1948, rugsėjo 11.

188. **Knygų** platinimas — rašytojo ir skaitytojo bendravimas.— „Tiesa“, 1948, rugsėjo 21.

189. **Konradas** Valenrodas. (Vertėjo žodis).— Kn.: Mickevičius A. Kon-radas Valenrodas. Lietuvių ir prūsų žygių istorinė apysaka. K., 1948, p. 87—91.

190. **Lietuvių** literatūros dekados vakaras Maskvos universitete.— „Tie-sa“, 1948, kovo 13.

191. **Pirmoji** lietuviška knyga. [Pranešimas Lietuvos TSR Mokslų akad. visuotinio susirinkimo 5-joje sesijoje, skirtoje 1-sios lietuviškos knygos 400 m. jubiliejui paminėti].— „Lietuvos TSR Mokslų akad. žinybas“, kn. 2, 1948, p. 50—67.

Žr. 5, 9, 192, 217.

192. **Pirmosios** knygos reikšmė mūsų literatūrai. (Iš straipsnio „Pir-moji lietuviška knyga“).— „Šviesa“, 1948, Nr. 2, p. 58—60.

Žr. 5, 9, 191.

193. **Антанас** Страздас. (К 115-летию со дня смерти).— «Советская Литва», 1948, 11 апреля.

194. **Дни** декады [литов. литературы в Москве].— «Литературная га-зета», 1948, 10 марта.

195. **Литература** Советской Литвы.— «Красная звезда», 1948, 28 февраля.

196. **Майронис**.— В кн.: Майронис. Избранное. М., 1948, с. 3—17.

Жр. 201.

197. **Шимкус И. и Миколайтис-Путинас В.** Сердечное приветствие от трудящихся Литвы. [Юбилей Алишер Новои].— «Правда Востока», 1948, 16 мая.

1949

198. **A. S. Puškinas** ir lietuvių literatūra.— „Švyturys“, 1949, Nr. 10, p. 2—4.

199. **Tarybinė** lietuvių literatūros kritika periodinėje spaudoje.— „Literatūra ir menas“, 1949, vasario 2.

1949 m. sausio 28 d. Vilniuje įvykusiame Tarybinių rašytojų sąjungos kritikos sekcijos posėdyje kalbėjo V. Mykolaitis-Putinas. Išspausdintos kalbos ištraukos ir jos kritika.

200. **Kalba** [P. Cvirkos laidotuvėse].— Kn.: Knyga apie Petrą Cvirką. V., 1949, p. 46—47.

Zr. 9, 174.

201. **Майронис**.— В кн.: Избранное, М., 1949, стр. 3—14.

Zr. 196.

1950

202. **Puškinas** ir lietuvių literatūra.— Kn.: Puškinas ir lietuvių literatūra. V., 1950, p. 17—42.

Zr. 9.

1951

203. **Julija Žemaitė**.— „Literatūra ir menas“, 1951, gruodžio 9.

Zr. 9, 215.

204. **Naujas** Kristijono Donelaičio raštų leidimas. [Raštai. V., 1950. Rec.]— „Pergalė“, 1951, Nr. 2, p. 115—118.

205. **Поэма** Кристионаса Донелайтиса «Времена года».— В кн.: Донелайтис К. Сочинения. В., 1951, стр. 5—15.

Zr. 9, 168, 169, 214.

1952

206. **Antanas Baranauskas**.— „Literatūra ir menas“, 1952, lapkričio 30.

Zr. 9, 212.

207. **N. V. Gogolis** ir lietuvių literatūra.— „Literatūra ir menas“, 1952, kovo 2.

Zr. 9.

209. **Lietuvių** literatūros istorijos konspektas. D. 1. (Feodalizmo epochos literatūra). V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kla, 1952. 75 p. (Lietuvos TSR Mokslų akad. Lietuvių liter. in-tas).

V. Mykolaičio-Putino parašyti skyriai: Kristijonas Donelaitis, p. 38—47.— Antanas Strazdas, p. 67—70.

Lietuvių literatūros konspektinei apybraižai V. Mykolaitis-Putinas taip pat parašė straipsnį „Motiejus Valančius“.

210. **Sakmė** apie Igorio žygį. Vertė B. Sruoga. Red. V. Mykolaitis-Putinas. V., Valst. grož. lit. l-kla, 1952. 87 p.

211. **Незакранутые** тэмы.— «Літаратура і мастацтва», 1952, 9 жніўня (VIII).— Baltarusių k.

1954

212. **Antanas Baranauskas**.— Kn.: Lietuvių literatūra. Straipsnių rinkinys. Kn. 1. K., 1954, p. 88—93.

Zr. 9, 206.

213. „**Dvidešimt** metų praėjo, kai pasirodė romanas „Altorių šešėly“. . . [Įvadas knygai, apie romaną].— Kn.: Mykolaitis-Putinas V. Altorių šešėly. V., 1954, p. 3—4.

214. **Donelaičio** „Metai“.— Kn.: Lietuvių literatūra. Straipsnių rinkinys. Kn. 1. K., 1954, p. 49—59.

Zr. 9, 168, 169, 205.

215. **Julija Žemaitė**.— Kn.: Lietuvių literatūra. Straipsnių rinkinys. Kn. 1. K., 1954, p. 123—127.

Zr. 9, 203.

216. **Lietuvos** tarybinių rašytojų II-asis suvažiavimas.— „Tiesa“, 1954, rugsėjo 4: „Literatūra ir menas“, 1954, rugsėjo 18; „Pergalė“, 1954, Nr. 9, p. 117.

V. Mykolaičio-Putino kalbos ištraukos.

217. **Pirmoji** lietuviška knyga.— Kn.: Lietuvių literatūra. Straipsnių rinkinys. Kn. 1. K., 1954, p. 30—39.

Ištrauka iš to paties pavadinimo knygos.

Zr. 5, 9, 191, 192.

218. «**Воскресить** в памяти наших современников. . .» (Творческие планы литовских писателей).— «Советская Литва», 1954, 14 августа.

Apie romaną „Sukilėliai“.

1955

219. **Adam Mickiewicz** a literatura litewska.— „Czerwony Sztandar“, 1955, 25 listopada.— Lenkų k.

Zr. 220, 258.

220. **Adam Mickiewicz** a literatura litewska.— „Trybuna Ludu“ (Warszawa), 1955, 27 listopada.— Lenkų k.

Su redakcijos prierašu apie autorių.

Zr. 219, 258.

221. **Adomas Mickevičius**.— Kn.: A. Mickevičius. Rinktinė. V., 1955, p. 3—22.

222. **Didysis** lenkų poetas ir lietuvių literatūra.— „Literatūra ir menas“, 1955, lapkričio 26.

223. **Kristijonas Donelaitis** — liaudies vargų poetas.— „Pergalė“, 1955, Nr. 3, p. 72—84.

Zr. 9.

224. **Liaudies** poetas. [K. Donelaitis].— „Tiesa“, 1955, kovo 15.

225. **Бессмертие**. [К. Донелайтис].— «Советская Литва», 1955, 15 марта.

1956

226. „[Ši savo poezijos rinkinį įtraukiau parinktus eilėraščius...“ [įvadas knygai].— Kn.: Mykolaitis-Putinas V. Poezija. V., 1956, p. 5—6.

1957

227. **Adam Mickiewicz** a literatura litewska.— „Praca Swietlicowa“, 1957, Nr. 4—5, p. 70—74.— Lenkų k.

Zr. 219, 220.

228. **Autobiografijos** vietoje.— Kn.: Tarybų Lietuvos rašytojai. V., 1957, p. 337—354.

Zr. 257, 259, 261.

229. **Kristijonas Donelaitis** (1714—1780).— Kn.: Lietuvių literatūros istorija. T. 1. Feodalizmo epocha. Red. K. Korsakas. V., 1957, p. 251—301.

230. **Lietuvos TSR** Rašytojų sąjungos valdybos plenumas.— „Literatūra ir menas“, 1957, vasario 9; „Tiesa“, 1957, vasario 15.

V. Mykolaičio-Putino kalbos ištraukos.

231. **O pisarzach** litewskich.— „Głos znad Odry“ (Dodatek niedzielny „Trybuny Opolskiej“), 1957, 29 czerwca.— Lenkų k.

Rašoma apie V. Mykolaitį-Putiną, yra trumpas interviu su rašytoju.

232. „Šiais metais savo jėgas ketinu sutelkti prie „Sukilėlių“ romano antrojo tomo...“ (Mūsų darbai ir planai. „Literatūros ir meno“ naujametinė anketa).— „Literatūra ir menas“, 1957, sausio 5.

Apie „Sukilėlių“ 2-ąjį tomą, A. Mickevičiaus „Pono Tado“ vertimą.

233. **Už ką** mes mylime A. Vienuolį.— „Literatūra ir menas“, 1957, balandžio 6.

Zr. 9.

1958

234. **Jasilionis J.** Svečiuose pas V. Mykolaitį-Putiną.— „Literatūra ir menas“, 1958, kovo 22.

Išspausdinta V. Mykolaičio-Putino minčių apie romaną „Sukilėliai“.

235. „**Išėjus** „Sukilėlių“ pirmajam tomui“... (Šventiniai interviu. Ką jums davė praėjusieji metai?).— „Komjaunimo tiesa“, 1958, lapkričio 6.

Trumpai apie artimiausius literatūros darbus.

236. **Partijos** suvažiavimo nutarimai — tolesnio kelio gairės.— „Literatūra ir menas“, 1958, kovo 1.

Ištraukos iš V. Mykolaičio-Putino kalbos (apie romaną „Sukilėliai“), pasakytos Lietuvos TSR Rašytojų s-gos pirminės partinės organizacijos atviraime susirinkime.

237. **Rinkime** mūsų krašto kultūrinės vertybes.— „Tiesa“, 1958, kovo 2.

Straipsnį greta kitų pasirašė V. Mykolaitis-Putinas.

238. **Svečiuose** pas laureatus. [V. Mykolaitį-Putiną Druskininkuose].— „Literatūra ir menas“, 1958, liepos 26.

Rašytojo mintys apie romano „Sukilėliai“ II-ąjį tomą ir rašomus eilėraščius.

239. **Tarybinių** rašytojų gretose negali būti vietos atskalūnui. [Apie B. Pasternaką].— „Tiesa“, 1958, spalio 30; „Literatūra ir menas“, 1958, lapkričio 1.

Ištrauka iš V. Mykolaičio-Putino kalbos, pasakytos Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos valdybos ir aktyvo posėdyje.

240. **Литовский** народ и его культура.— «Культура и жизнь», 1958, № 12, с. 40—45.

Žr. 243.

Tas pats straipsnis buvo išspausdintas identiškuose leidiniuose anglų („Cultur and Life“), ispanų („Cultura y vida“), prancūzų („La culture et la vie“) ir vokiečių („Kultur und Leben“) kalbomis.

241. «**Мой возраст** почти такой же, как и Пастернака». [Выдержка из письма в редакцию «Литературной газеты»].— «Литературная газета», 1958, 1 ноября.

Smerkiamas rašytojas B. Pasternakas.

1959

243. **Lietuvių** tauta ir jos kultūra.— „Tiesa“, 1959, sausio 21.

Žr. 9, 240.

244. „**Neatsakinėsiu** į kiekvieną jūsų klausimą atskirai...“ (Naujameitinė anketa).— „Literatūra ir menas“, 1959, sausio 1.

Apie poeziją.

245. **Лучше** знать друг друга. [Пожелание в связи с открытием третьего съезда писателей].— «Литературная газета», 1959, 18 мая.

1960

246. **Atidengtas** paminklas Vytautui Montvilai.— „Tiesa“, 1960, rugpiūčio 4.

V. Mykolaičio-Putino pasakytos kalbos ištraukos.
Žr. 247.

247. **Išsipildys** poeto troškimas.— „Literatūra ir menas“, 1960, rugpiūčio 6.

Kalba, pasakyta atidengiant V. Montvilos paminklą Kaune.
Žr. 246.

248. „**Visi** mes mylime dainą...“ [Trumpos pastabos apie lietuvių liaudies dainas].— Kn.: Dainų šventė. V., 1960, p. 43.

1962

249. **Jis** laiko tėkmėj nemiršta. Maironio minėjimas Akademiniam draimos teatre.— „Literatūra ir menas“, 1962, lapkričio 3.

V. Mykolaičio-Putino pranešimo trumpas atpasakojimas.

1963

250. „**Paskutiniojo** mano kūrybos laikotarpio, nuo 1955 metų, eilėraščių dalis...“ [Mintys apie rinkinį „Būties valanda“].— Kn.: Mykolaitis-Putinas V. Būties valanda. V., 1963, p. 2 (aplankas).

251. „**Yra senų** žmonių, kurie sako...“ [Apie savo kūrybinį kelią].— „Literatūra ir menas“, 1963, sausio 5.

252. **Zodis** Vilniaus V. Kapsuko universiteto ir Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos suruoštame mano 70-ųjų gimimo metų ir LTSR liaudies rašytojo garbės vardo suteikimo minėjime 1963 m. I. 12 d. [Su red. priedais].— „Pergalė“, 1963, Nr. 2, p. 142—145.

1964

253. **Kupinas** kūrybinių minčių. (Mūsų interviu).— „Kauno tiesa“, 1964, spalio 18.

Apie literatūrinį darbą, A. Mickevičiaus kūrinių vertimą.

1965

254. **Poezijos** prigimtis.— Kn.: Poezijos pavasaris. V., 1965, p. 55—58.
Įvado žodis poeto kūrybos vakare, įvykusiame 1962 m. vasario mėn. 22 d.

255. **Sluckaitė A.** Kūrybos valanda. (Pas V. Mykolaitį-Putiną apsilankius.) — „Literatūra ir menas“, 1965, kovo 20.

Išspausdinta V. Mykolaičio-Putino minčių apie jo literatūrinį darbą.

256. **V. Mykolaitis-Putinas** apie menininką ir kūrybą. Parengė I. Kostkevičiūtė.— „Kultūros barai“, 1965, Nr. 2, p. 12—13.

1966

257. **Миколайтис-Путинас** Винцас Юозович. [Автобиография].— В кн.: Советские писатели. Автобиографии. Т. 3. М., 1966, стр. 471—486.
Зр. 228, 259, 261.

258. **Adam Mickiewicz und Litauen. Mickiewicz aus litauischer Sicht.**— „Mickiewicz-Blätter“ (Heidelberg), 1967, H. 36, p. 108—120.— Vokiečių k.
Зр. 219, 220.

1967

259. **Vincas Mykolaitis-Putinas.** [Autobiografija].— Kn.: Tarybų Lietuvos rašytojai, V., 1967, p. 163—170.

Зр. 228, 257.
Knygoje „Tarybų Lietuvos rašytojai“ (1957 m.) išspausdintos autobiografijos su trumpintais variantais.

260. «Когда появился в переводе мой роман «В тени алтарей» [Высказывание писателя].—«Литературная газета», 1967, 8 марта.

1968

261. **Autobiografijos** vietoje.— Atsiminimai.— Kn.: Mykolaitis-Putinas V. Raštai. T. 7. V., 1968, p. 255—392.

Зр. 228, 257, 259.

262. **Iš V. Mykoloičio-Putino** laiškų ir straipsnių.— Kn.: Poezijos pavasaris. V., 1968, p. 28—36.

Ištraukos iš laiškų I. Cesaičiui, J. Tumui-Vaižgantui, L. Girai, V. Krėvei, J. Lankučiui, eilėraščių rinkinio „Langas“ įžanga.

263. **Putino** laiškai [J. Tumui-Vaižgantui. Paskelbė A. Žirgulyš].— „Gimtasis kraštas“, 1968, sausio 4.

1968, vasaris